

බුද්ධ ධර්මය

09 ශේනිය

කාර්ය ජත්තිකා කංගුහය

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
අම්පාර

i ගොටුවයි.

- සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
 - අංක 01 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා නිවරදී පිළිතුර තෝරන්න.

(01) බුද්ධරජාණන් වහන්සේ අවසන් වස් කාලය ගත කළ ග්‍රාමය වන්නේ,

(02) බුදුරජාණන් වහන්සේ අතු දැන වඩාල උසස්ම පූජාව,

(i). ප්‍රතිපත්ති ප්‍රජාව. (ii). ආමීම ප්‍රජාව. (iii). බැංධ ප්‍රජාව. (iv). කේදි ප්‍රජාව.

(03) බුදුරජාණන් වහන්සේට අවසන් දානය පූජා කළේ,

(i). සූජාතා සිටු දියණීය. (ii). විභාඛා සිටු දියණීය

(iii). තපස්සු හල්ලක දෙදෙනාය. (iv). වින්දකරුමාර පැත්‍යය

(4) බුද්ධරජාණන් වහන්සේට ඇති වූ ලේඛිත පක්බන්දිකා නම් රෝගය වියේ,

(i). හිසරදයකි. (ii). උදරාභාධයකි (iii). ලේ අතීසරයකි. (iv). ක්ලාන්තයකි.

(5) බුදුරජන් අවසන් වරට විශාලා මහනුවරින් පිටත්ව හේග නගරයට වැඩම කොට ධර්ම විනය නිවරදී ලෙස තේරුම ගැනීම සඳහා දේශනා කළේ,

(i). සතර බුහ්ම විහරණ (ii). සතර සඳුදිපාද. (iii). සතර මහෝපදේශ. (iv) සතර සංග්‍රහ වස්තු.

(6) බුදු රජාණන් වහන්සේගේ අවසන් ග්‍රාවකයා බවට පත් වූයේ,

(i). ආනන්ද හිමියන් ය. (ii). සැරියුත් හිමියන (iii). සුහං හිමියන් ය. (iv). තන්ද හිමියන් ය.

(7) බුදුරජාණන් වහන්සේ සඳහැනියන් විසින් දැක සංවිගය පහල කළ යුතු ස්ථාන ගතරක් පිළිබඳව වදාලා. එම ස්ථානයන්ට අයත් තොවන්නේ

(i). බේසතාන් වහන්සේ පැවිදි වූ ස්ථානය ය. (ii) බේසතාන් වහන්සේ උපන් ස්ථානය ය.

(iii). ගේසතානුවන් වහන්සේ බුදු වූ ස්ථානය ය (iv). බුදු රජාණුවන් වහන්සේ පිරිනිවත් පැ ස්ථානය

(8) බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පැ ස්ථානය වන්නේ,

(i). සැවුත්තුවර. (ii). රජගහනුවර (iii). කුසිනාරාත්තුවර. (iv). විශාලා මහනුවර.

(9) බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු සංස්කාර ධර්මයන්ගේ අනියත බව තහවුරු කොට අනුපදිසේස පරිනිබ්ලාන බාතුවෙන් පිරිනිවන් පා වදාල සේක.ලන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාන විට වයස,

(i).70 කී. (ii). 75 කී. (iii). 80 කී. (iv). 85 කී.

(10) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අගු ගුවක දෙනම වූයේ.

(i).අනන්ද හිමියන් සහ සැරියුත් හිමියන් ය.(ii). මොගලන් හිමියන් සහ නන්ද හිමියන් ය.

(iii). සැරියුත් හිමියන් සහ මොගලන් හිමියන් ය.(iv). ආනන්ද හිමියන් සහ නන්ද හිමියන් ය.

ii. කොටස.

1. I බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අවසන් බුද්ධ වචනය ලියන්න

ii. එහි තේරුම ලියා දක්වන්න.

iii. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අධිෂ්ථානය පරිනිරවාණය තෙක් පැවති ආකාරය විස්තර කරන්න.

2. I බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ උපාර්හ පුද්ගලයින් නම් කරන්න.

ii.දැක සංවිගය උපදවාගත යුතු ස්ථාන මොනවාද?

iii.සම්බුද්ධ පරිනිරවාණය තෙක්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ පරාර්ථ වර්ණාවේ යෝදුණු ආකාරය පැහැදිලිකරන්න.

3. I සම්බුද්ධ පරිනිරවාණ සමයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ මුහුණ දුන් අනියෝග දෙකක් නම් කරන්න.

ii.බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රතිපත්ති පූජාව අගය කළ ආකාරය විස්තර කරන්න.

iii.බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ග්‍රාවකයන්ට නිවරදී ලෙස මග පෙන් වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

4. i සම්බුද්ධ පරිනිරවාණ සමයේ සිදු වූ වැදගත් සිදු වීම දෙකක් පෙළ ගස්වන්න.

ii. ඉන් එකක් කෙවියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

iii.සම්බුද්ධ පරිනිරවාණයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ මොනවාද?

5.i සම්බුද්ධ පරිනිරවාණය සිදු වූ ආකාරය ලියන්න.

ii. බුදරජාණන් වහන්සේගේ ආදාහන පූජාත්ස්සවය සිදු වූ අයුරු විස්තර කරන්න.

iii.සම්බුද්ධපරිනිරවාණයෙන් අපට ගත හැකි ආදර්ශ මොනවාද?

පාඩම/ජ්‍යෙකුය : - 02 වනපාඩම - බුදු සිරීතොහි විශිෂ්ට ලක්ෂණ
ගුරුවරයාගේ නම : - ඒ ඒ වන්දුකාන්ති පාසල : - අම්/මුවංගල ම.වි.
බැඳී ධර්මය 9 - ශේෂය

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

- (1) බුදන් වහන්සේ පුනීත සෝජාක යන අයට පිහිට විමෙන් ප්‍රකට වන්නේ උන්වහන්සේ තුළ වූ
 - i. නමාජිලිත්වයයි.
 - ii. සංජු බවයි.
 - iii. අකම්පිත බවයි.
 - iv. කාරුණික බවයි.
- (2) බුදු රජාණන් වහන්සේ තුළ පැවති යථාවාදී තත්ත්වාකාරී හා යථාකාරී තත්ත්වාදී ගුණය යනු
 - i. විෂම පුද්ගලයින් දමනය කිරීමේ ගුණයයි.
 - ii. අවලෝ දූමින් කම්පා මොවීමේ ගුණයයි.
 - iii. කියන දේ කරන කරන දේ කියන ගුණයයි.
 - iv. අනාමත වළව ඇපුමිකම දිමේ ගුණයයි.
- (3) කෙලෙස් භරිත සමාජයක ක්ලේෂයන්ට වසර නොවීම තුළින් බුදුන් වහන්සේ තුළින් ප්‍රකට වන්නේ,
 - i. ආදර්ශන් බවයි.
 - ii. සමානාත්මකාවයයි.
 - iii. පදමාකාර ජීවිතයයි.
 - iv. සංජු බවයි.
- (4) වතුර වර්ණයන් පිළිවෙළින්
 - i. බ්‍රාහ්මණ, ක්ෂේත්‍රීය, වෙළෙඳ, ගුද
 - ii. ක්ෂේත්‍රීය, බ්‍රාහ්මණ, වෙළෙඳ, ගුද
 - iii. බ්‍රාහ්මණ, වෙළෙඳ, ක්ෂේත්‍රීය, ගුද
 - iv. වෙළෙඳ, බ්‍රාහ්මණ, ක්ෂේත්‍රීය, ගුද
- (5) සතර අගතිය යනු
 - i. ජන්දය, දේවීෂය, හය, මෙශ්භය
 - ii. ජන්ද, වින්ත, විරියය, විම්ස
 - iii. මෙන්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ඛා
 - iv. දානය, ප්‍රියව්‍යනා, අර්ථවරයාව, සමානාත්මකාවය
- (6) "ආනන්දයනි, මා විසින් දේශනා කරන ලද ධර්මය හා විනය මාගේ ඇවුමෙන් ඔබගේ ගාස්තෙවරයා වන්නේය" මේ ප්‍රකාශය තුළින් පැහැදිලි වන්නේ බුදුන් වහන්සේ සතු වූ
 - i. ස්ථානයේ ප්‍රජාවයි.
 - ii. නිවැරදි තීරණ ගැනීමයි.
 - iii. නිවැරදි දැක්මයි.
 - iv. නමාජිලි බවයි.
- (7) "හවත්නි මහණ ගොයම්බු වූ කළේ විශිෂ්ට රුප සම්පත් ඇත්තේය..." මෙලෙස බුදුරුදුන්ගේ රුපය වර්ණනා කළේ,
 - i. පොටියපාද බමුණා.
 - ii. සොංදණ්ඩ බමුණා.
 - iii. විවිධාන්ත බමුණා.
 - iv. සකුඩායි පරිබාජක.
- (8) බුදුරුදුන්ට හිමි මහා පුරුෂ ලක්ෂණයන් ගණන නම්,
 - i. 80
 - ii. 32
 - iii. 35
 - iv. 42

- (9) දෙමාපියන්ගේ අවසරයකින් තොරව දරුවන් පැවිදී නොකරන්න යැයි ඉල්ලීමක් කළේ
- i. කොසෝල් රුපය.
 - ii. සුද්ධේශ්ධින රුපය.
 - iii. බිම්බිසාර රුපය.
 - iv. උදේශි රුපය.
- (10) දෙවියන් සඳහා දේශනා කරන ලද සූත්‍ර වන්නේ,
- i. මහා මංගල, පරාහව, මහාසමය සූත්‍ර.
 - ii. මහා මංගල, රත්න, පරාහව සූත්‍ර.
 - iii. විසල, අණන, මංගල සූත්‍ර.
 - iv. කරණීය මෙත්ත, පරාහව, මහාසමය සූත්‍ර.

ii කොටස

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (1)
1. බුද්ධ වරිතයෙන් අපට ගත හැකි ආදර්ශ 05ක් නම් කරන්න.
 2. බුදුසිරිතෙහි එන ආදර්ශවන් බව උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- (2)
1. බුදුසිරිතෙහි එන සමානාත්මකාවයට උදාහරණ 3ක් දෙන්න
 2. යථාවාදී තථාකාරී හා යථාකාරී තථාවාදී ගුණය උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- (3)
1. අවලෝද් දහම නම් කරන්න.
 2. බුදුසිරිතෙන් ප්‍රකට වන අකම්පිත බව උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- (4)
1. සතර අගතිය නම් කරන්න.
 2. බුදුන් වහන්සේ මහා කරුණාවෙන් පිහිට වූ පුද්ගලයින් 05 දෙනෙකු නම් කරන්න.
- (5)
1. බුදුරුදුන් ස්ථානෝචිත ප්‍රාජාවෙන් යුතුව තම ග්‍රාවකයන්ට දහම දෙපු සේක. උදාහරණ දක්වන්න.
 2. බුදු සිරිතෙහි ප්‍රකට නායකත්ව ලක්ෂණ සිංහ ඒවිනය සාර්ථක කර ගත හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

09 ශේෂීය

බුද්ධ ධර්මය

පාඨම - අනුත්තර පින්කොතය සහගුණය නම - ආර්.එම්.සි.රත්නායක

ල්කකය - ම

පාඨලේ නම - අම්/සිවලි විද්‍යාලය

i කොටස

❖ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1. ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ ගණන වන්නේ

i 20 කි

ii 18 කි

iii 24 කි

iv 06 කි

2. සංසරත්නයේ ගුණ ගණන වන්නේ

i 06 කි

ii 08 කි

iii 09 කි

iv 24 කි

3. ත්‍රිවිධ රත්නය ලෙස හඳුන්වන්නේ

i බුද්ධ , ධමම , සංස

ii සේවාන් , සකංධායාම් , අනාගාමී

iii සිත , කය , වචනය

iv ශිල , සමාධි , ප්‍රජා

4. බුද්ධ රත්නයේ ගුණ ගණන වන්නේ

i 06 කි

ii 07 කි

iii 09 කි

iv 08 කි

5. පස්වග මහජුන් වහන්සේලා ප්‍රධාන කොට සංස සමාජය ආරම්භ වූයේ

i ඇයල පුර පසලොස්වකදා

ii දුරුතු පුර පසලොස්වකදා

iii නවම පුර පසලොස්වකදා

iv බිනර පුර පසලොස්වකදා

6. බුදුන් වහන්සේ අවබෝධ කරගත් උතුම ධර්මය දේශනා කළේ

i බරණුස ඉසිපතනාරාමයේ

ii ලුම්බිණි සල් උයන්

iii වේළවනාරාමයේ

iv ජේතවනාරාමයේ

7. බුදු දහම තුළ හඳුන්වා දී ඇති සංසරත්නයේ ප්‍රහේද ගණන කියදී

i 02 කි

ii 05 කි

iii 08 කි

iv 09 කි

8. මතාඩු පිළිවෙත් පුරන හෙයින් මහා සහරුවන

i සුපටිපන්න වේ

ii සාම්විපටිපන්න වේ

iii උඩුපටිපන්න වේ

iv පාහුණෙයාය වේ

9. බුදු දහම හඳුන්වා දෙන ආ ශික්ෂා නම

i බුද්ධ , ධමම , සංස

ii ශිල , සමාධි , ප්‍රජා

iii ගාරිරික , පාරිහෝගික , උද්දේශික

iv සිත , කය , වචනය

10. බුහුමනට සුදුසු වන නිවන් මහ හෙවත් මැදුම පිළිවෙත සම්පූර්ණ කරන නිසා මහසරුවන

i සාම්විපටිපන්න

ii පාහුණෙයාය

iii දක්ඩිණෙය

iv අංජලිකරණීය

ii කොටස

❖ සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. i සංසරත්නය ලොවට දායාද වන්නේ බුදුන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්ව මාස කීයක් ගතවූ පසුද ?
ii මහා සංසරත්නය ලොවට දායාද වූයේ කිනම පොහො දිනකද ? දායාද වූ අසුරු කෙටියෙන් ලියන්න.
iii සහරුවනින් ඔබට ගතහැකි ආදරු කීපයක් ලියන්න.
2. i නුළ යන්නෙහි කෙටි අදහස ලියන්න
ii ආරය අඡ්‍යාංශික මාර්ගයෙහි අඟ දෙකක් ලියන්න.
iii “සහ මැදට එන්නේ” කවිය සම්පූර්ණ කරන්න.
3. i ත්‍රිවිධ රත්නයේ තුන්වන රත්නය කුමක්ද ?
ii අංජලිකරණීය ගුණයෙන් යුත්ත වන මහා සංසරත්නයට වන්දනා කරන වෙනත් කණ්ඩායම් දෙකක් ලියන්න.
iii මහා සංසරත්නයට ඇදිලි බැඳ වන්දනා කරන්නේ කුමක් නිසාද ?
4. i දන්දීමෙන් අජේක්ෂා කරන ආනිසංස ලැබීමට කළයුත්තේ කුමක්ද ?
ii සිවිපසය ලියන්න.
iii මහා සංසරත්නය ගැන කියවෙන ලෝච්චි සහරාවේ කවියක් ලියන්න.
5. i අත්ත කිලමටානුයෝගය යනු කුමක්ද ?
ii ත්‍රිවිධ හික්ෂාව නම් කරන්න.
iii මහා සංසරත්නය කෙරේ පැහැදුන ජනයා සංසයා වහන්සේලාට ගරු බුහුමන් දක්වන ආකාරය ලියන්න.

පාඩම් ඒකකය - ව්‍යුමු සැදුහෙන් උතුම පුද්ධිම

ගුරුවරයාගේ නම - එල්. වන්දුනා මැණිකේ

පාසල - අම/වේශ්‍යමන විද්‍යාලය

| කොටස

- 1) අවමස්ථාන යනු,
 1. පොලොන්නරුවේ පුද්ධිමකි. 3. උච්ච පළාතේ පිහිටි පුද්ධිමකි
 2. අනුරාධපුරයට පමණක් සීමා වූ පුද්ධිමකි. 4. බස්නාහිර පළාතේ පුද්ධිමකි.

- 2) අවමස්ථාන වලට අයත් තොවන පුද්ධිමකි.
 1. රුවන්වැලිමහා සැය 2. මූතියාගනය 3. අහයගිරිය 4. ශ්‍රී මහා බෝධිය

- 3) බුදුරජාණන්වහන්සේගේ දකුණු අකු බාතුව නිධන් කොට ඇත්තේ,
 1. ප්‍රාපාරාමය 2. කැලුණියේ දාගැබ 3. මිරිස වැටි දාගැබ 4. ජේතවනාරාමය

- 4) බුදුරජාණන්වහන්සේ නාගදීපයට වැඩිම කළේ
 1. බුද්ධිත්වයෙන් දෙවන වසරේය 3. බුද්ධිත්වයෙන් පළමු ලංකා ගමනේය.
 2. බුද්ධිත්වයෙන් පස්වන වසරේය 4. බුද්ධිත්වයෙන් හත්වන වසරේය.

- 5) සර්වඹ බාතුන් වැඩිම ප්‍රමාණයක් නිධන් කර ඇති වෙළනාය
 1. තිස්සමහාරාමය 2. දිසවාපිය 3. ජේතවනය 4. මිරිසවැටිය

- 6) නාගදීපය පිහිටා ඇත්තේ,
 1. බස්නාහිර පළාතේය. 3. උච්ච පළාතේය.
 2. උතුරු පළාතේය 4. උතුරු මැද පළාතේය

- 7) කතරගම කිරීවෙහෙර පිහිටා ඇත්තේ,
 1. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ 3. මොකරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ
 2. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ 4. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ.

- 8) ගාරිරික පාරිභෝගික උද්දේශික යන ස්ථාන සියල්ලම ආවරණය වන පරිදි වැඩිම ජන ගණනක් යොදාගෙන කරනු ලබන වන්දනාව වන්නේ,
 1. වට වන්දනාව 3. අයමස්ථාන වන්දනාව
 2. සොලොස්මස්ථාන වන්දනාව 4. බුද්ධ වන්දනාව

- 9) බෞද්ධ ජනතාව ගමන් යන විට තෙරුවන් ගුණ කියවෙන කට්ට හා සි පද ගායනා කරන්නේ,
 1. විනෝදය සඳහායි 3. කාලය ගෙවා දැමීමටයි.
 2. හක්තිය ඇති කර ගැනීමටයි. 4. පාලව කාන්සිය විභාව දුරුකුර ගැනීමටයි.

- 10) වන්දනාගමන් යාමේදී කැඳේචායම මෙහෙය වීම හා සංවිධාන කටයුතු කරන්නා හැඳින්වෙන්නේ,
1. මූල්‍ය ගුරා ලෙසය 2. නශධිගුරා ලෙසය 3. පොන්ගුරා ලෙසය 4. ගමෙගුරා ලෙසය

II කොටස

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

01.

1. දැඩිව හා ඉන් බැහැර ප්‍රදේශ වලට බුදු දහම-ව්‍යාප්තවූයේ කුමක් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ද?
2. ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේ මෙරටට වැඩිමවන ලද්දේ කටයුතුන් විසන් ද?
3. ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේ රෝපනය කළ නගරය හා ස්ථානය ලියන්න.
4. දුම්න්දාගමනය යනු කුමක්ද?
5. අවමස්ථාන වලින් 2ක් ලියන්න.
6. බුදුරජාණන් වහන්සේ මහිය-ගනයට වැඩිම කළේ කුමක් සඳහා ද?
7. ආහාර ගැනීමේදී අනුගමනය කළ යුතු හොඳ පුරුදු 2ක් ලියන්න.
8. ආහාර ගැනීමෙන් බලාපොරොත්තු විය යුතු කරුණු 2ක් ලියන්න.
9. සිරිපා වන්දනාවේ යෙදෙන බැහිමතුන් ගායනා කෙරෙන කිවි අඩංගු කිවි පොත කුමක් ද?
10. වන්දනාගමනක නිරත වන විට අනුගමනය කළ යුතු සිරින් 2ක් ලියන්න.

02.

1. සංසම්තා ගමනයේ ප්‍රතිඵල 2ක් ලියන්න.
2. සංසම්තා තෙරණය පැම්ණීමත් සමග මෙරටට ලැබුණු දායාද 3ක් දක්වන්න.
3. සංසම්තා ගමනයෙන් ලැබුණු දායාදා රැක ගැනීම අපගේ යුතුකමකි. මේ පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් දක්වන්න.

03.

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමාන සමයේ මූලින් 3 මෙරටට වැඩිම කළේ කුමක් සඳහාද? කොහැවද?
2. බුදු වී පස්වන වර්ෂයේදී වැඩිම කළේ ලක්දිව කුමන ප්‍රදේශයට ද?
3. බුදු දහමේ ව්‍යාප්තිය උදෙසා මහින්දාගමනය ඉවහල් වූ අයුරු ඇගයීමට ලක් කරන්න.

04.

1. බෙජ්ධ ජනයා වන්දනා ගමන් යන්නේ කුමක් මූලික කරගෙනද?
2. අප බොහෝ දෙනා යෙදෙන වාරිකා වර්ග 2කී. ඒ මොනවාද?
3. වන්දනා ගමන් යන විට අනුගමනය කළ යුතු සිරින් විරිත් නිසි පරිදි අනුගමනය කිරීමෙන් සිදුවන යහපත පහදන්න.

05.

1. සොලොස්මස්ථාන වලට අයන් නොවන එහෙත් අවමස්ථාන වලට අයන් ස්ථාන 02 මොනවාද?
2. වන්දනා කරන පිළිවෙළ අනුව ත්‍රිවිධ වෙළනා නාම කරන්න.

සියලුම වලට පිළිබුරු සපයන්න

01. 'ආන' යනු පූස්ම
 - i. ගැනීමයි
 - ii. හෙලීමයි
 - iii. පූස්ම රඳවා ගැනීමයි
 - iv. මෙසියල්ලම
02. 'අපාන' යනු පූස්ම
 - i. පිටකිරීමයි
 - ii. පූස්මරඳවාගැනීමයි
 - iii. පූස්ම ගැනීමයි
 - iv. මෙසියල්ලම
03. සතිය යනු
 - i. දින ගතකි
 - ii. සිහියයි
 - iii. අවසිහියයි
 - iv. මේ කිසිවක් නොවේ
04. භාවනාව යනු
 - i. වැඩිමයි
 - ii. බාධාකිරීමයි
 - iii. එකමුතු බවයි
 - iv. බැඳීමයි
05. බද්ධ පර්යාකය පූදුසු
 - i. ගැහැණු දරුවන් සඳහාය
 - ii. පිරිමි දරුවන් සඳහාය
 - iii. වැඩිහිටි සියලු දෙනාවමය
 - iv. මේ සියලු දෙනාවමය
06. බද්ධ පර්යාකය යනු,
 - i. දෙපා පිටුපසට නමා සිටීමයි
 - ii. දෙපා ඉදිරියට දිගු කොට සිටීම
 - iii. වාසීවී සිටීමයි
 - iv. එරම්ණියා ගොතා සිටීමයි
07. අර්ධ පර්යාකය පූදුසු
 - i. ගැහැණු දරුවන් සඳහා
 - ii. පිරිමි දරුවන් සඳහා
 - iii. වැඩිහිටි සියලු දෙනාට
 - iv. මේ සියලු දෙනාට
08. අර්ධ පර්යාකය යනු
 - i. දැනුහිසින් දෙපා පිටුපසට නමා සිටීම
 - ii. දෙපා දිගහැර සිටීම
 - iii. සිටගෙන සිටීම
 - iv. සැතලී සිටීම
09. ආනාපානසතිය වැඩිමෙන්
 - i. දෙලොට සැප ලැබේ
 - ii. පරලොට සැප ලැබේ
 - iii. වැඩ අවුල් වේ
 - iv. නිදිමත ඇතිවේ
10. සිදුහන් කුමරු මූල් වරට ආනාපානසති භාවනාව වැඩුවේ
 - i. තුළ රැක් සෙවන්
 - ii. දූ රැක් සෙවන්
 - iii. බෝධි මූලයේ
 - iv. ඇසතු සෙවන්

දෙවන කොටස

- 01 i. විස් මහළ් උලෙල යනු කුමක්ද?
- ii. සුධාවින් රජතුමා තම පුතුව වැන්ද අවස්ථා දෙක නම් කරන්න
- iii. සිදුහත් කුමරු ප්‍රථම වතාවට ආනාපානයන් භාවනාව වැඩුවේ කවදාද?
- iv. මිනිස් සිරුර සැකසී ඇති ප්‍රධාන කොටස දෙකක් නම් කරන්න
- v. ආනාපානයන් අර්ථ දක්වන්න
- vi. ආනාපානයන් භාවනාවට හිඳගන්නා ඉරියවි දෙක නම් කරන්න
- vii. ආනාපානයන් වැඩිමෙන් සිසු එවිතයට ලැබෙන ප්‍රයෝගන දෙකක් ලියන්න
- ix. සිදුහත් කුමරු ප්‍රථම වතාවට ආනාපානයන් වැඩුවේ කොහි සිටද?
- x. භාවනාව යන වචනය අර්ථ දක්වන්න
- 02 i. දහමට අනුව මිනිසාගේ වර්ධනය භා පිරිසීම යන්න පැහැදිලි කරන්න
- ii. නීරෝගී මිනිසකු බේහි වීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන අංග දෙක ලියන්න
- iii. පරිපූරණ මිනිසෙකු වීමටද සංසාරික විමුක්තිය ලබාගැනීමටද මනසේහි දියුණුව අත්‍යාවශ්‍ය බව පැහැදිලි කරන්න
- 03 i. සතිය යන වචනයේ අර්ථය ලියන්න
- ii. නොමගට යොමුකළ සිතත් සුමගට යොමුකළ සිතත් ගැන ධම්මපදයේ දක්වා ඇති අදහස ලියන්න
- iii. නොමග ගිය සිතත් සුමගට ගත් සිතත් නිසා පුද්ගලයාට සිදුවිය හැකි යහපත භා අයහපත පහදෙන්න
- 04 i. තෙරුවන නම් කරන්න
- ii. භාවනාවට පෙර සුදානම් වන පියවර භතර ලියන්න
- iii. පාසල් සිසුන්ට මෙම භාවනාව පුගුණ කිරීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝගන පහක් ලියන්න
- 05 i. 'ආනාපානයන් භාවනාව'වහා ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න
- ii. භාවනාව අවසනයේ කළයුතු ප්‍රාර්ථනාව කුමක්ද?
- iii. ආනාපානයන් භාවනාව වහා ගිහුයකු සඳහා උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකසන්න

සියලුම වලට පිළිබුරු සපයන්න

01. 'ආන' යනු ප්‍රස්ථම
 - i. ගැනීමයි
 - ii. හෙලීමයි
 - iii. ප්‍රස්ථම රඳවා ගැනීමයි
 - iv. මෙසියල්ලම
02. 'අපාන' යනු ප්‍රස්ථම
 - i. පිටකිරීමයි
 - ii. ප්‍රස්ථමරදවාගැනීමයි
 - iii. ප්‍රස්ථම ගැනීමයි
 - iv. මෙසියල්ලම
03. සතිය යනු
 - i. දින භතකී
 - ii. සිහියයි
 - iii. අවසිහියයි
 - iv. මේ කිසිවක් නොවේ
04. භාවනාව යනු
 - i. වැඩිමයි
 - ii. බාධාකිරීමයි
 - iii. එකමුතු බවයි
 - iv. බැඳීමයි
05. බද්ධ පර්යංකය පූදුසු
 - i. ගැහැණු දරුවන් සඳහාය
 - ii. පිරිමි දරුවන් සඳහාය
 - iii. වැඩිහිටි සියලු දෙනාටමය
 - iv. මේ සියලු දෙනාටමය
06. බද්ධ පර්යංකය යනු,
 - i. දෙපා පිටුපසට නමා සිටීමයි
 - ii. දෙපා ඉදිරියට දිග කොට සිටීම
 - iii. වාචිවී සිටීමයි
 - iv. එරෝණියා ගොතා සිටීමයි
07. අර්ධ පර්යංකය පූදුසු
 - i. ගැහැණු දරුවන් සඳහා
 - ii. පිරිමි දරුවන් සඳහා
 - iii. වැඩිහිටි සියලු දෙනාට
 - iv. මේ සියලු දෙනාට
08. අර්ධ පර්යංකය යනු
 - i. දැනුහිසින් දෙපා පිටුපසට නමා, සිටීම
 - ii. දෙපා දිගහැර සිටීම
 - iii. සිටගෙන සිටීම
 - iv. සැතපී සිටීම
09. ආනාපානසතිය වැඩිමෙන්
 - i. දෙලොට සැප ලැබේ
 - ii. පරලොට සැප ලැබේ
 - iii. වැඩ අවුල් වේ
 - iv. නිදිමත ඇතිවේ
10. සිදුහත් කුමරු මූල්‍ය වරට ආනාපානසති භාවනාව වැඩුවේ
 - i. තුළ රැක් සෙවනේ
 - ii. දඟ රැක් සෙවනේ
 - iii. බෝධී මූලයේ
 - iv. ඇසනු සෙවනේ

දෙවන කොටස

- 01 i. වඡ් මගුල් උලෙල යනු කුමක්ද?
- ii. සුඩාවුන් රජතුමා තම පුතුව වැන්ද අවස්ථා දෙක නම් කරන්න
- iii. සිදුහත් කුමරු ප්‍රථම වතාවට ආනාපානසනි භාවනාව වැඩුවේ කවදාද?
- iv. මිනිස් සිරුර සැකසී ඇති ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් නම් කරන්න
- v. ආනාපානසනිය යන්න අර්ථ දක්වන්න
- vi. ආනාපානසනි භාවනාවට හිඳගන්නා ඉරියව දෙක නම් කරන්න
- vii. භාවනාවට පෙර සූදානම් වන පියවර හතරෙන් දෙකක් ලියන්න
- viii. ආනාපානසනිය වැඩිමෙන් සිසු ජීවිතයට ලැබෙන ප්‍රයෝගන දෙකක් ලියන්න
- ix. සිදුහත් කුමරු ප්‍රථම වතාවට ආනාපානසනිය වැඩුවේ කොහි සිටද?
- x. භාවනාව යන වචනය අර්ථ දක්වන්න
- 02 i. දහමට අනුව මිනිසාගේ වර්ධනය භා පිරිහිම යන්න පැහැදිලි කරන්න
- ii. නීරෝගී මිනිසකු බිජි වීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන අංග දෙක ලියන්න
- iii. පරිපූරණ මිනිසෙකු වීමටද සංසාරික විමුක්තිය ලබාගැනීමටද මනසේහි දියුණුව අත්‍යාවශ්‍ය බව පැහැදිලි කරන්න
- 03 i. සතිය යන වචනයේ අර්ථය ලියන්න
- ii. නොමගට යොමුකළ සිතත් සුමගට යොමුකළ සිතත් ගැන ධම්මපදයේ දක්වා ඇති අදහස ලියන්න
- iii. නොමග ගිය සිතත් සුමගට ගන් සිතත් නිසා පුද්ගලයාට සිදුවිය හැකි යහපත භා අයහපත පහදන්න
- 04 i. තෙරුවන නම් කරන්න
- ii. භාවනාවට පෙර සූදානම් වන පියවර හතර ලියන්න
- iii. පාසල් සිසුන්ට මෙම භාවනාව ප්‍රගුණ කිරීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝගන පහක් ලියන්න
- 05 i. 'ආනාපානසනි භාවනාව'වහින ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න
- ii. භාවනාව අවසනයේ කළයුතු ප්‍රාර්ථනාව කුමක්ද?
- iii. ආනාපානසනි භාවනාව වහින ගිහායකු සඳහා උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකසන්න

i කොටස.

- සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 10 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා තිවරදි පිළිතුර තෝරා එයට අයන් අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ යොද්නා.

(01) බුද්ධ මාතා යන ගරු නාමයෙන් හැඳින්වෙන සමබුද්ධ ගාසනයේ හික්ෂණීය වන්නේ,

- (i) හද්ද කවිවානා තෙරණීය සි. (ii) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී තෙරණීය සි.
 (iii) ධම්මදින්නා තෙරණීය සි. (iv) උප්පලවණ්ණා තෙරණීය සි.

(2) ජලය බෙදා ගැනීම අරබයා ගාක්‍යයන් හා කේලියයන් අතර ගැටුමක් ඇති වූ නඩිය වූයේ,

- (i) සරඟ නඩිය. (ii) අවිරවති නඩිය. (iii) රෝහිණී නඩිය. (iv) ගංඡානම් නඩිය.

(3) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී බිසව ප්‍රධාන ගාක්‍ය කුමාරිකාවන් පන්සිය දෙනා පැවිද්ද ලබා ගන්නා ලද්දේ,

- (i) රජගහනුවර වේළවනාරාමයේ දි ය. (ii) කිහිප්පාවන් තුවර නිග්‍රෝධාරාමයේ දි ය.
 (iii) විශාලා මහනුවර කුඩාගාරගාලාවේ දි ය. (iv) සැවැන්නුවර ජේතවනාරාමයේ දි ය.

(4) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී තෙරණීයට ලැබුණු අග්‍රස්ථානය වන්නේ,

- (i) අග්‍රාවිකා අග්‍රස්ථානය. (ii) ධර්මක්‍රීඩාවන් අතරින් අග්‍රයි.
 (iii) විරරාතුණු අග්‍රස්ථානය. (iv) විනායධාරීන් අතරින් අග්‍රයි.

(5) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී තෙරණීයගේ වරිතයෙන් ගත හැකි ආර්යක් වන්නේ,

- (i) ඉත්මන් තීරණ ගැනීම. (ii) නායකත්වයට ගරු නොතිරීම.
 (iii) අනාත්මානී ගුණයෙන් යුත්ත වීම. (iv) අනාත්මානී ගුණයෙන් යුත්ත නොවීම.

(6) කැලේ තිබෙන කොයි දෙවත් රස වේවා මෙම පදා අයන් සාහිත්‍ය කෘතිය වන්නේ.

- (i) කවි සිංහල. (ii) ලෝච්ච පියා (iii) බුදු ගුණ අලංකාරය. (iv) යසෝදරාවක.

(7) විභිංත් රුප සම්පත්තියෙන් හෙළි යෙළුදාරා කුමරියගේ පිය රජතුමා නම,

- (i) අශේක රජ. (ii) සුපුබුද්ධ රජ. (iii) මහානාම ගාක්‍ය රජ. (iv) අජාසත්ත රජ.

(8) හද්දකවිවායනා තෙරණීය ඉතා කෙටි කළක දි හාවනා කොට රහත් වී අභිජා ඇානයක් ද ලබා ගැනීමට සමත් විය. එම අභිජා ඇානය වන්නේ,

- (i) සියලු කෙලෙසුන් නැසීමේ හැකියාව
 (ii) අනුන්ගේ සින් දැන ගැනීමේ හැකියාව.

- (iii) නානාවිධ සංද්ධි දැක්වීමේ හැකියාව.
- (iv) එක්වර අස්ථා කල්ප ලක්ෂයක් ආත්මහාව සිහි කිරීමට සමත් හැකියාව.
- (9) යෙශ්දරා දේවියගේ පතිහක්තිය අලලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ජාතක කතාව ලෙස හැඳින්වනු ලබන්නේ,
(i) සඳකිලුරු ජාතකය.	(ii) වෙස්සන්තර ජාතකය.
(iii) ව්‍යුල්ලධිනුද්ධර ජාතකය.	(iv) උම්මග්ග ජාතකය.
- (10) බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුණීන්ට තනතුරු ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේ හද්ධකවිචායනා තෙරණියගේ සුවිශේෂී හැකියාව හැඳින ලබාදුන් අග්‍රස්ථානය වන්නේ;
(i) දිවැස් ඇත්තවුන් අතර අග්‍රස්ථානය	(ii) මහන් අභිජ්‍යා ලැබුවන් අතර අග්‍රස්ථානය.
(iii) වහා අභිජ්‍යා ලැබුවන් අතර අග්‍රස්ථානය.	(iv) අභිජාලාජීන් අතර අග්‍රස්ථානය.
- ii කොටස.
1. i. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් දේවියගේ දරු දෙදෙනා නම කරන්න.
ii. නන්ද කුමරුගේ මංගලු තුන ලියන්න.
iii. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් දේවිය සිදුහන් කුමරු සඳා වඩා ගත් ආකාරය විස්තර කරන්න.?
 2. i. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් තෙරණිය කාන්තාවන්ට පැවිද්ද ලබා දීමට මූලිකත්වය ගත් අවස්ථා දෙකක් නම කරන්න.
ii. ඉන් එක් අවස්ථාවක් විස්තර කරන්න
iii. අඡ්‍ර ගරු ධර්ම මොනවාදැයි දක්වන්න.
 3. i. යෙශ්දරා වරිතය තුළින් පතිහක්තිය ඉස්මතු වන අවස්ථා දෙකක් නම කරන්න.
ii. බුදුරජාණන් වහන්සේ යෙශ්දරා දේවියට දේශනා කළ ජාතක කතාව කුමක්ද?
iii. බුදුරඟුන් යෙශ්දරා දේවියගේ පතිහක්තිය අයය කර ඇති ආකාරය විස්තර කරන්න.
 4. i. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් තෙරණියගේ වරිතය තුළ ඇති ඉණාග දෙකක් ලියන්න.
ii. යෙශ්දරා වරිතයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ තුනක් නම කරන්න.
iii. යෙශ්දරා දේවිය අභියෝග ජයගත් ආකාරය විස්තර කරන්න
 5. i. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් තෙරණියට හා හද්ධකවිචායනා තෙරණියට ලැබුණු තනතුරු මොනවාද?
ii. ආධ්‍යාත්මික දියුණුවට ස්ත්‍රීන්වය බාධාවක් නොවන බවට සාධක තුනක් දක්වන්න.
iii. මහා ප්‍රජාපතිගෝතම් තෙරණිය හක්ෂුණී ගාසනයට කළ සේවාව අයය කරන්න.

බද්ධ දරමය

09 ශේෂීය

පාඩම් ඒකකය	:- 07 වන පාඩම - ධමම පදයෙන් බිඳක්.
ගුරුහවතාගේ නම	:- වහි. ඩී. වන්දුලතා
පාසල	:- අම්/පොල්වත් ජාතික පාසල

❖ 1 සිට 10 දක්වා සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ඒ යටත් ඉරක් අදින්න.

01. බෞද්ධයාගේ අත් පොත ලෙස සැලකෙන්නේ,
1. දරමය යි.
 2. පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ යි.
 3. විනාය යි.
 4. ධමම පදය යි.
02. බෞද්ධක නිකායට අයත් ගුන්ථ ගණන,
1. 10 යි.
 2. 15 යි.
 3. 20 යි.
 4. 25 යි.
03. බුද්ධ් වහන්සේ ඇතුළ මහා සංස්යාට “වේලවනාරාමය” පූජා කළේ,
1. බෛම්බෑසාර රජතුමා.
 2. අන්ඩිඩු සිටුතුමා.
 3. අජාසත් රජතුමා.
 4. විශාකා මහා උපාසිකාව.
04. පිළිවෙළින් “ලුඩුගම බලා යුම වැනි දූෂ්කර කාර්යත්, ජලය පහළට ගලා යන්නාක් මෙන් පහසු කාර්යත්” උපතා කර ඇත්තේ,
1. විභාග ලිවිමන් ඉගෙනීමන්.
 2. යහපත් ත්‍රියා සිදු කිරීමන්, අයහපත් ත්‍රියා සිදු කිරීමන්
 3. ඉගෙනීමන්, විභාග ලිවිමන්
 4. අයහපත් ත්‍රියා සිදු කිරීමන්, යහපත් ත්‍රියා සිදු කිරීමන්.
05. “පවිකම කිරීම මි පැහැ මෙන් රසවත් බව” කියුවෙන ගාර්ථ පාඨය වන්නේ,
1. සුකරානී අසාදුනී
 2. කරනකලට පවි මිහිරිය මි සේ
 3. අත්ථනාව කථා පාපා
 4. සෙන්සිරි දෙන මහ ගුණ මුණිදානා.
06. “සුකරානී අසාදුනී” ගාර්ථවේ “සාඛු” යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ,
1. යහපත් වර්යාවන්
 2. දුක්ඩිත ජීවිතයක්
 3. අයහපත් වර්යාවන්
 4. සැපවත් ජීවිතයක්
07. “අත්ථනාව කථා පාපා.” ගාර්ථ බුද්ධ් වහන්සේ දේශනා කළේ කාගේ ත්‍රියාකලාපය මූල් කරගෙන ද?
1. අංගුලිමාලගේ
 2. සැරියුත් තෙරුන්ගේ
 3. දෙවිදත් තෙරුන්ගේ
 4. අජාසත් රුළුගේ
08. ඉහත 6, 7 ප්‍රශ්න අංක වල සඳහන් ධමමපද ගාර්ථ අයත් වග්ගය වනුයේ,
1. යමක වග්ගය
 2. අත්ත වග්ගය
 3. බාල වග්ගය
 4. අජ්පමාද වග්ගය

09. ආනන්තරිය පාපකරුමයට හසුවූ අයෙකි,

 1. අංගලීමාල
 2. ව්‍යුල්ලකාල උපාසකයා
 3. දෙවිදත් තෙරුන්
 4. අජාසන් රජු

10. ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් ජීවිතය උසස්ම තත්වයකට පත් කර ගත් අයෙකි

 1. අංගලීමාල
 2. ව්‍යුල්ලකාල උපාසකයා
 3. දෙවිදත් තෙරුන්
 4. අජාසන් රජු

❖ කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

01. මූද්‍රන් මල්කඩික් බදු බෙජද්ධායාගේ අත්පොත ලෙස හඳුන්වන්නේ,
 02. ධම්මපදය පොත ගාරා කීයකින් සමන්විත වේ ද ?
 03. ධම්මපද පොත අයන් වන නිකාය කුමක් ද ?
 04. ධම්මපද පොත අයන්වන පිටකය කුමක් ද ?
 05. ධම්මපද පොත නිධාන කරා කීයකින් සමන්විත වේ ද ?
 06. ධම්මපද පොත වග්ග කීයකින් සමන්විත වේ ද ?
 07. ලෝච්ච සහරාව පොත ලියන ලද්දේ කවරක් ද ?
 08. වේළිවනාරාමය පූජා කළේ කවිද ?
 09. ආනන්තරය පාපකරම දෙකක් ලියන්න.
 10. පාප මිත්‍යයෙකුගේ ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.

❖ පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

01. හිඳුදහම තුළ අපගේ පෙන්ගලීක සුහසිද්ධිය උදෙසා අදාළ ප්‍රායෝගික ඉගැන්වීම කිහිපයක් ලියන්න.
 02. ඔබගේ ජීවිතය අලෝකමත් කර ගැනීමට ඔබ විසින් අනුගමනය කරන “සාඩු වරයා” ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.
 03. “සුකරානී අසාඩුනී ” යන ගාලුව ලියා එහි තේරුම ලියන්න.
 04. “අත්තනාව කරා පාපා - අත්තනාසංකීර්ණසත් ” යන ගාලුව ලියා එහි තේරුම ලියන්න.
 05. ඉහත ධම්මපද ගාලා ඉගැන්වීම ගුරුකොට ගෙන යහපත් ජීවිතයක් ගත කළ හැකි ආකාරය පහදන්න.

විෂය	:	බුද්ධ ධර්මය
ග්‍රේණීය	:	09
පාඩම් ඒකකය	:	8-ලත්මි පැවැත්මෙන් දැව් මග සරු කරමි.
පාසල	:	කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
ගුරුවරයාගේ නම	:	ගු.අං. ආරයරක්න

❖ තිබුදී පිළිතුර කෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

01. වතු අප්පමක්කා යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ
1. සිව බඹ විහරණ
 2. සතර අගති
 3. සතර සත්ථපවිතාන
 4. ආයුෂී සත්‍ය
02. මෙත්‍රිය පැතිරවිය යුතු ආකාරය සඳහන් වන යුතු දේශනාවකි.
1. මංගල සුතුය
 2. වසල සුතුය
 3. කරණීය මෙන්ත සුතුය
 4. රතන සුතුය
03. මවක තුළ මෙම ගුණ ධර්මය තිබෙන බව බුද්ධ දේශනාවයි.
1. සතර සති පවිතාන
 2. සිව සහ්
 3. සිව බඹ විහරණ
 4. සතර කර්මක්ලේෂ.
04. ‘සහගම්පනය’ යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ
1. මුද්‍රානාවයි
 2. කරුණාවයි
 3. මෙන්තාවයි
 4. උපේක්ෂාවයි.
05. අනුන්ගේ දුකෙනිදී තමන්ගේ හදවත කම්පා වන්නේ
1. මෙන්තා සහිත පුද්ගලයන්ගේ
 2. කරුණා සහිත පුද්ගලයන්ගේ
 3. මුද්‍රානා සහිත පුද්ගලයන්ගේ
 4. උපේක්ෂා සහිත පුද්ගලයන්ගේ
06. අප හදවත් තුළ තිරායාසයෙන්ම ජනිත තොවන සිතුවීල්ලක් වන්නේ
1. මුද්‍රානා ගුණයයි
 2. කරුණා ගුණයයි
 3. මෙන්තා ගුණයයි
 4. උපේක්ෂා ගුණයයි.
07. අවලෝ දහමින් කම්පා තොවී වාසය කිරීමට පුරුදු කරගත යුතු ගුණාගයක් වන්නේ
1. උපේක්ෂා ගුණයයි
 2. මෙත්‍රි ගුණයයි
 3. මුද්‍රානා ගුණයයි
 4. අපේක්ෂා ගුණයයි
08. මානසික දුබලකා යට්පත් කර ගෙන හැක්කේ
1. උපේක්ෂා ගුණයෙනි
 2. මුද්‍රානා ගුණයෙනි
 3. මෙන්තා ගුණයෙනි
 4. කරුණා ගුණයෙනි.

09. විපත්ති දායක අවස්ථා වලදී ගොහෝ දෙනා පුතින-මුදිත වන්නේ අන් අයගේ ...

1. කරුණාව නිසාය

2. මුදිතාව නිසාය

3. මෙමතිය නිසාය

4. උපේක්ෂාව නිසාය.

10. සතර බුහුම විහරණ දේමාපියන් විසින් පතුරු වන්නේ

1. තම දරුවන්ටය.

2. තම මිතුරන්ටය

3. තම හිතවතුන්ටය

4. තම සතුරන්ටය.

II කොටස

* සැම ප්‍රශ්නකටම පිළිනුරු සපයන්න.

01. සතර බුහුම විහරණ නම් කරන්න.

02. සතර බුහුම විහරණ හැඳින්වෙන වෙනත් නම් දක්වන්න.

03. කරණීය මෙත්ත පුතුයේ ඇතුළත් ‘මාතා යථා නිය පුත්ත’ යන ගාලාව ලියන්න.

04. බුහුම විහරණ යන්නෙහි අරුත් පැහැදිලි කරන්න.

05. බුදුරජාණන් වහන්සේ මහා කරුණාව සම වැදිමෙන් සිදු කරනු ලබන්නේ කුමක්ද?

06. වර්තමානයේ ‘සහකම්පනය’ යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ කුමක්ද?

07. අවලෝ දහම නම් කරන්න.

08. මුදිතාවෙන් යටපත් වන මානසික දුබලතා මොනවාදැයි නම් කරන්න.

විෂය :- බුද්ධ ධර්මය

ගේණීය :- 9 ගේණීය

පාඨම ඒකකය :- 9 සිල පුගන්ධය ම උතුම වන්නේ ය. පාසල - අම්/වාචින්න විද්‍යාලය
ගුරුවරයාගේ නම : - N.I. සමරනායක 070 2336400 / Whatsapp 077 8224478

01. බුදු දහමේද සිලය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ මින් කුමන අංශයන් ද?

1. කායික හික්ෂණය හා වාවසික හික්ෂණය යි.
2. කායික හික්ෂණය හා මානසික හික්ෂණය යි.
3. වාවසික හික්ෂණය හා මානසික හික්ෂණය යි.
4. කායික, වාවසික හික්ෂණය හා මානසික හික්ෂණය

02. සිලයේ සඳහන් පරිදි කයෙන් සිදුවන වැරදි ගණන කීය ද?

1. භතරකි.
2. දෙකකි.
3. තුනකි.
4. පහකි.

03. සියලු අවුල් නිරවුල් කිරීමට බුද්ධ දේශනාවේ සඳහන් වන ප්‍රතිපදාව කුමක් ද?

1. ත්‍රිවිධ පුණු ත්‍රියා ලෙස ය.
2. ත්‍රිවිධ රත්නය ලෙස ය.
3. ත්‍රිවිධ හික්ෂා ලෙස ය.
4. ත්‍රි ලක්ෂණ ලෙස ය.

04. ආරය අෂ්වාංගික මාරුගයේ සඳහන් සමඟ වාචා, සමඟ කම්මන්ත, සමඟ ආර්ථික යන අංශ තුන අයන්වන හික්ෂාංශය වන්නේ මින් කුමක් ද?

1. සිල හික්ෂාව ය.
2. ප්‍රජා හික්ෂාව ය.
3. සමාධි හික්ෂාව ය.
4. මේ අංශ තුනම ඇති තැන ය.

05. බුදු දහමේ සඳහන් වන සිලය දේ යාකාර වන බව දක්වා ඇත. එවා නම්,

1. පන්සිල් හා අට සිල් ය.
2. අට සිල් හා දස සිල් ය.
3. දස සිල් හා සාමනෝර සිල් ය.
4. වාරිතු හා වාරිතු සිල් ය.

06. නොදුන් දේ ගැනීමෙන් වැ ලකීම හෙවත් සෞරකමෙන් වැළකීම වාරිතු සිලය හෙවත් විරමණය යි.
එසේම දුන් දේ පමණක් ගනිමින්, සෞර සිතින් නොරව පිරිසිදු සිතින් වාසය කිරීම කුමක් ද?

1. සමාඛ්‍යතාය නම් වේ.
2. වේරමණී නම් වේ.
3. වාරිතු සිලය නම් වේ.
4. මේ එකක්වත් නොවේ.

07. දේව ධර්මය, ලෝක පාලක ධර්මය, ලෙස හඳුන්වන සිලයේ පදනම ලෙස සලක්න්නේ මින් කුමක් ද?

1. මෙමත්‍රිය හා කරුණාව යි.
2. මෙමත්‍රිය හා විනය යි.
3. සත්‍ය ගරුක බව හා විශ්වාසය යි.
4. ලැංඡ්ජාව හා බය යි.

08. සිලයෙහි සඳහන් පරිදි, පවි නො කිරීම, පවි නො කරවීම, හා පවිකම් අනුමත නො කිරීම යන කාරණා තුන හඳුන්වන විශේෂිත නම කුමක් ද?

1. ත්‍රි හික්ෂාව යි.
2. ත්‍රි ලක්ෂණය යි.
3. ත්‍රිකෝට් පාරිගුද්ධිය යි.
4. තුන් බිජ යි.

09. කාමයෙහි වරදවා භැසිරීම නම් වූ පාප කරමය සිදුවන්නේ තිදෙරින් කුමන දොරවුවෙන් ද?

1. සිත නැමති දොරවුවෙන් ය.
2. කය නැමති දොරවුවෙන් ය.
3. වවනය නැමති දොරවුවෙන් ය.
4. කය වවනය නැමති දොරවුවලින් ය.

10. තමා ජීවත්වීමට කැමති ය, මරණයට අකමැති ය, සෙසු සත්වයේද එසේම ය. එලෙස සිතා තමා උපමාකාට අනුන් නැඟීමෙන් වැළකීම හඳුන්වන්නේ කුමන නමකින් ද?
1. අත්තුපනායික ධර්ම පර්යාය ලෙස යි.
 2. හිරි ඔත්තප්පය ලෙස යි.
 3. ත්‍රිකෝට් පාරිගුද්ධියයි ත්‍රිකෝට් පාරිගුද්ධිය යි.
 4. විරමණය, හෙවත් වැළකීම ලෙස යි.

9 ශේෂීය - ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දෙවන කොටස

01.
 - I. බුදු දහමේ සඳහන් සිලය සම්පූර්ණ වීමට අවශ්‍ය වන බ්‍රාරටු දෙක නම කරන්න.
 - II. සිලයේ මූලික ප්‍රහේද්‍යන් ලෙස දැක්වෙන අංශ දෙක හඳුන්වන්න.
02.
 - I. සිලයේ දී නො කළ යුත්ත හා කළ යුත්ත හඳුන්වන නම දෙක කුමක් ද?
 - II. සිලයේ දී නො කළ යුත්ත හඳුන්වන හිහි සිලය කොටස් පහ ලියන්න.
03.
 - I. සිලයේ පදනාම දැක්වෙන ලෝක පාලක ධර්ම මොනවා ද?
 - II. ඉහතින් සඳහන් කළ ලෝක පාලක ධර්මයන් ඔබ විසින් අනුගමනය කරන්නේ කෙසේදැයි ලියන්න.
04.
 - I. ත්‍රිකෝට් පාරිගුද්ධි සිලයේ කොටස් තුන ලියන්න.
 - II. කෙනෙකු ඉන් පිරිසිදු වෙන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
05.
 - I. අත්තුපනායික ධර්ම පර්යාය ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක් ද?
 - II. අප විසින් එකී ධර්මය අනුගමනය කිරීමෙන් ලැබෙන යහපත් වූ ප්‍රතිඵල මොනවා ද?

බුද්ධ බරමය

09 ශේෂීය

පාඨම් ඒකකය	:- 10 වන පාඨම - ඉවුකරමු යුතුකම්
ගුරුහැවතාගේ නම	:- වයි. ඩී. වින්දුලතා
පාසල	:- අම්/පොල්ට්‍යෝන් ජාතික පාසල

❖ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

01. ගිහිවිනය සූත්‍රය යනු,

1. සිගාලෝචාද සූත්‍රය	2. රතන සූත්‍රය
3. මහා මංගල සූත්‍රය	4. කරණීයමෙන්ත සූත්‍රය

02. උදෑසන සය දිඟාවකට නමස්කාරය කරමින් සිටියේ කුවුරුදී ?

1. රාභුල කුමරුන් ය	2. නන්ද කුමරුන් ය
2. සිගාල නම් තරුණයා ය	4. ආනන්ද හිමි ය

03. බුද්ධ දේශීත නමස්කාරය දිඟා කීයකින් සමන්විත ද ?

1. දිසා 04 සි	2. දිසා 05 සි
3. දිසා 06 සි	4. දිසා 08 සි

04. සිගාලෝචාද සූත්‍රයට අනුව ගිහි - පැවිදී සබඳතාව අයන් වන්නේ,

1. යට දිසාව	2. බවහිර දිසාව
3. උඩ දිසාව	4. නැගෙනහිර දිසාව

05. සිගාලෝචාද සූත්‍රයට අනුව සේවා - සේවක සබඳතාව අයන් වන්නේ,

1. උඩ දිසාව	2. යට දිසාව
3. දකුණු දිසාව	4. උතුරු දිසාව

06. සිවිනක් පිරිස වනුයේ,

1. හික්ෂු/හික්ෂුණී, උපාසක/෋පාසිකා	2. ගිහි/පැවිදී, සේවා/සේවක
3. ගිහි/පැවිදී, උපාසක/෋පාසිකා	4. උපාසක/෋පාසිකා, ගිහි/මිතුරු

07. සිවිපසය යනුවෙන් භාෂ්‍යන්වන්නේ,

1. විවර, පිශේෂිපාත, සේනාසන, ඇදුම් ය	2. විවර, පිශේෂිපාත, සේනාසන, හිලාන්ඩවිවය
2. දන්, පැන්, ඇදුම්, පැලදුම්ය	4. දන්, පැන්, ඇදුම්, ඉඩම් ය

08. සිගාලෝචාද සූත්‍රයේ සඳහන් වන මෙත්‍රී සහගතව කරා කිරීම අයන් වන්නේ,

1. ගිහියන් විසින් පැවිද්දන්වය	2. පැවිද්දන් විසින් ගිහියන්වය
3. සේවකයා විසින් සේවායාවය	4. සේවායා විසින් සේවකයාවය

09. ශිජියාගෙන් පැවිදී උතුමන්ලාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් ගණන,

1. 05 කි	2. 06 කි
3. 10 කි	4. 20 කි

10. පැවිදී උතුමන්ලා විසින් ශිජියන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් ගණන,

1. 07 කි	2. 06 කි
3. 21 කි	4. 61 කි

❖ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ඩිස්තැන් පුරවන්න.

(උතුරු දිසාව/ නැගේතහිර දිසාව/ බවහිර දිසාව/ දකුණු දිසාව)

01. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි ගුරු - සිසුන් අයත්වන්නේ දිසාවටයි.

02. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි මවිපිය - දුදරු අයත්වන්නේ දිසාවටයි.

03. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි හිතමිතුරන් අයත්වන්නේ දිසාවටයි.

04. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි ස්වාමී - භාරයා අයත්වන්නේ දිසාවටයි.

❖ කෙමි පිළිතුර සපයන්න.

01. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව සේවායා විසින් සේවකයාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් 05 ක් ලියන්න.

02. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව සේවකයා විසින් සේවායාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් 05 ක් ලියන්න.

03. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව ශිජියා විසින් පැවිදී උතුමන්ට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් 05 ක් ලියන්න.

04. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව පැවිදී උතුමන් විසින් ශිජියාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් 06 ක් ලියන්න.

05. සේවා/සේවක යුතුකම් අනෙකුත් වගයෙන් මැනවින් ඉටු කිරීමෙන් සමාජයේ යහ පැවැත්ම ඇතිවේ. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව පහදන්න.

පාඩම් ඒකකය - **11** බුද්ධ බව පැන බලාගාබ මහා නායක භාමුදුරුවේ

ගුරුවරයාගේ නම - එස්.ඒ.රෙණුකා දමයන්ති

පාසල - අම් / දෙමටමල්පැලැස්ස විද්‍යාලය

I. කොටස

- නිවරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්ත.

1) විලියම් කුමරු පැවිදි විමෙමදී තබන ලද නාමය වූයේ,.....

i. ශ්‍රී සිලානන්ද හිමිය	ii. බලාගාබ ධම්මානන්ද හිමිය
iii. බලාගාබ සරණගවේසි හිමිය	iv. බලාගාබ සිලානන්ද හිමිය

2) බලාගාබ සරණගවේසි හිමි උපසම්පාද වූයේ,.....

i. 1919 දිය	ii. 1916 දිය
iii. 1911 දිය	iv. 1943 දිය

3) 1954 වර්ගයේදී උන්වහන්සේට සංසනායක පදවියක් පිරිනමන ලද්දේ,

i. සබරගමු සද්ධම්මවංශ නිභායෙනි.	ii. අමරපුර එහ නිභායෙනි
iii. මල්වතු - අස්ථිර මහ නිභායෙනි	iv. සියම නිභායෙනි

4) දහම් පාසල් දරුවන් සඳහා උන්වහන්සේ රවනා කරන ලද ගුන්තයකි.

i. බුද්ධ වරිතය	ii. දහම් දැනුම
iii. බලාගාබ සිරිත	iv. දහම් ගැටපදය

5) බලාගාබ භාමුදුරුවේ කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ පාලි, සංස්කෘති, සිංහල හා බුද්ධ ධර්මය යන විෂයන් උගන්වන ගුරුවරයා බවට පත්වීම ලැබුයේ කුමන වර්ෂයේදීද?

i. 1919 සිට.	ii. 1922 සිට
iii. 1916 සිට	iv. 1911 සිට

6) “අපේ බුද්ධ භාමුදුරුවේ ලෝකෙට වැඩ කරන්න ඉස්සේල්ලා ගමේ දුප්පත් අසරණ තුළන් හිහි - පැවිදි පිරිසට සේවයක් කළුත් හොඳ නැදේද? ” ආනන්ද මෙමත් හිමිගෙන් මෙසේ ඇයුවේ කවුද?

i. අනාරික ධර්මපාලනමා	ii. සෙන්රි ස්ටීල් තිල්කට්තමා
iii. බාන්ස් රත්වත්තේ රටේ මහත්තයා	iv. කිරිඳිල උස්වත්තගේ මහතා

7) “මට දැන් අවුරුදු 80ක්. ඔය පදවිය වැඩ කරන්න පුළුවන් කෙනෙකුට දෙන්න” යැයි ප්‍රකාශ කරමින් තමන්ට ලැබුණු “උත්තරිතර මහනායක” පදවිය ප්‍රතික්ෂේප කළ අනත්මානී පුද්ගලය වූයේ,

i. බුදුරජාණන් වහන්සේ	ii. මිගෙටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි
iii. බලාගාබ ආනන්ද මෙමත් හිමි	iv. එස්.මහින්ද හිමි

8) බලාගාබ මහනායක හිමි දහම්පාසල් දරුවන් වෙනුවෙන් රවනා කළ ගුන්තයකි.

i. සිද්ධාර්ථ ගොජම බුද්ධ වරිතය .	ii. අහිඛීම පිටකය
iii. ශ්‍රී ගාබුමුණින්ද්‍රාවදානය	iv. බුද්ධ වරිතය

9) බොද්ධ විරෝධී අන්‍යාගම්කයින්ගේ විවේචන වලට පිළිතුරු දීම සඳහා, ආරුඩ් නමකින් පෙනී සිටිමින් සංස්කාරකවරයා ලෙස කටයුතු කරමින් ආරම්භ කොට, ගෙන ගිය පුවත්පතකි,

i. ශ්‍රී බුද්ධ රණ්මි	ii. බොද්ධයා	iii. දිනාකර	iv. සිජමින්

10) බොහෝ සේවයක් කළ බලාගාබ මහා මෙමත් නා හිමි අපවත් විව්දාලේ,.....

i. 1954 වර්ගයේදී	ii. 1998 වර්ගයේදී	iii. 1956 වර්ගයේදී	iv. 1943 වර්ගයේදී

॥ කොටස

01) | බලංගොඩ ආනන්ද මෙමත් මහනාහිමියන්ගේ හිභි නම කුමක්ද?

ii ආනන්ද මෙමත් හිමි(විලියම කුමරු) මූලික අධ්‍යාපනය ලැබූ පාසල් 2ක් නම් කරන්න.

iii බෝසන් කුමරකු වූ විලියම කුමරුගේ මව කළුරිය කළ පසු ඔහු හඳුවබා ගත්තේ කුවුරුන්ද?

02) | බලංගොඩ මෙමත් හිමි උපන්නේ කවදාද?

ii විලියම කුමරුගේ පැවිසි ගුරුවරයා කුවුද? පැවිසි වූයේ කවදාද?

iii කුඩා විලියම කුමරු තුළ ජාතිකත්වය පිළිබඳ අමුත හැඟීමක් ඇතිකරලීමට තුළු දුන් හේතුව කුමක්ද?

03) | බලංගොඩ මෙමත් හිමිගේ හිභි කළ මවිපියන් කුවුරුන්ද?

ii සරණාගවේශි හිමි උපසම්පදා වූයේ කවදාද? කොතුනාකදීද? කුවුරුන් යටතේද?

iii බලංගොඩ මෙමත්හිමි නාලන්දා විද්‍යාලයට කළ සේවාවන් මොනවාද?

04) | “අපේ බුද්ධාමුදුරුවේ ලෝකට වැඩ කරන්න ඉස්සෙල්ලා ගමේ දුප්පත් අසරණ නුගත් හිභි - පැවිසි පිරිසට සේවයක් කලොත් හොඳ නැදේද? ” ආනන්ද මෙමත් හිමිට මෙසේ කිවේ කුවුද?

ii ශ්‍රී ධම්මානන්ද විද්‍යාලය ආරම්භ කළේ කවදාද?

iii බලංගොඩ හාමුදුරුවේ දහම්පාසල් දරුවන් සඳහා ලියු ගුන්ථය කුමක්ද?

05) | විද්‍යාත්දය විද්‍යාලයේ බෙංඩ්ද අධ්‍යන අංශයේ මහාචාර්ය බුරය උන්වහන්සේට හිමි වූයේ කිනම් වර්ගයේද?

ii 1954 වර්ෂයේදී උන්වහන්සේ සංස්කෘතියක පදනම් ප්‍රදාන ලැබූවේ කුවුරුන් විසින්ද?

iii බලංගොඩ මෙමත් හිමිට ලැබූණු තනතුරු හා ගෞරවනාම මොනවාද?

බුද්ධ බරමය

9 ශේෂීය

පාඩම් ඒකකය	- 12 වන පාඩම - අවලෝ දහම
ගුරුහැවතාගේ නම	- ඩී.එෂ්.සුනේත්‍රා දමයන්ති
පාසල	- අම් / පොල්වත්ත ජාතික පාසල

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

01. කරන්තයක රෝදයක් කැරකෙනවා සේ අපේ ඒවින ත්‍රියාත්මක වන්නේ,

01. අවලෝ දහමට අනුව ය.	2. පන්සිල් වලට අනුව ය.
03. අවසිල් වලට අනුව ය.	4. අවට පරිසරයට අනුව ය.

02. අවලෝ දහමින් කම්පා නොවී කටයුතු කිරීම මංගල කරුණක් ලෙස දක්වා ඇති සූත්‍රය වන්නේ,

01. රතන සූත්‍රය වේ.	2. සිගාලෝවාද සූත්‍රය වේ.
03. මහා මංගල සූත්‍රය වේ.	4. පරාහව සූත්‍රය වේ.

03. අවලෝ දහමට අනුව යය - අයය ලෙස සඳහන් වන්නේ,

01. සැප - දුකු ලෙස ය.	2. කිරිතිය - අපකීරිතිය ලෙස ය.
03. ලැබීම් - නොලැබීම් ලෙස ය.	4. නින්දා - ප්‍රශ්නය ලෙස ය.

04. අවලෝ දහම පිළිබඳ සඳහන් ගාලාව ආරම්භ වන්නේ.

1. ලාභෝ අලාභෝ අයස්ස් යස්ස් ව වේ.
2. සේලෝ යථා ඒකකයන්
3. පුවියස්ස ලේකකයිමෙහි
4. සූක්තානි අසාඛුනි

05. බුදුහිමියන් අවලෝ දහමට අනුව කායික දුක් වේදනා වින්ද අවස්ථාවක් වන්නේ,

1. බුදු හිමියන්ට ලේඛිත පක්බන්දිකා රෝගය වැළැමි.
2. බුදු හිමියන්ගේ කිරිතිය මිනිස් ලොව පමණක් නොව දොව්ලොව බඹ ලොව පැනිරියාම වේ.
3. රජවරුන්ගේ දායක දායිකාවන්ගේ සිවිපසය ලැබීම වේ.
4. විංචාණවිකාව, සුන්දරී, මාගන්ධිය වැනි අයගේ අපහස ලැබීම වේ.

06. රජ කෙනෙකු ලෙස අවසන් කාලේ සිර ගෙය තුළ මිය යාමට සිදු වූ රජතුමා වන්නේ,

1. බිම්බිසාර රජතුමා වේ.	2. අජාසන් රජතුමා වේ.
3. කොසොල් රජතුමා වේ.	4. සිතාවක රාජසිංහ රජතුමා වේ.

07. ඔබට සිල්වතෙකු, ගුණවතෙකු, යහපත් කෙනෙකු, භාද ලමයෙකු, කීකරු කෙනෙකු, දක්ෂයෙකු මෙලෙස අසන්නට ලැබීම

1. ප්‍රශ්නයාව වේ.	2. යසස වේ.	3. සැප වේ.	4. ලාභ වේ.

08. අන් අය විසින් තමන් වරණනා කිරීම, ගුණ කීම, බරමයේ භැඳින්වෙන්නේ,

1. ප්‍රශ්නයාව වේ.	2. යසස වේ.	3. සැප වේ.	4. ලාභ වේ.

09. මහා රණ ගුරුයකු ලෙස ඕරු කබලක් මත අසරණව අවසන් පූස්ම හෙළන්නට සිදු වූ රජතුමා වන්නේ,

1. සිතාවක රාජසිංහ රජතුමා ය.	2. බිම්බිසාර රජතුමා ය.
3. අජාසන් රජතුමා ය.	4. කොසොල් රජතුමා ය.

10. මහා ගල් පර්වතයක් වාතයෙන් නොසේල්වෙන්නාක් මෙන් තුවණුත්තා නින්දා පූජායා දෙකෙහිම නොසේල් වී කටයුතු කරයි. මේ පිළිබඳ දැක්වෙන ධම්ම පද ගාටාව ආරම්භ වන්නේ,

1. ගේලෝ යථා ඒකසනා
2. පූජරානි අසාධුනි
3. පූටයස්ස ලෝකධම්මෙහි
4. ලාභෝ අලාභෝ අයසෝ යසෝ ව වේ.

නිවැරදි පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

(අෂ්ටලෝක ධරම වේ./වේරංජාවේ/පසේනදී කොසොල් රජතුමා /කායික හා මානසික සැප / බුදු , පසේ, මහරහත් වහන්සේලාට / කායික දුක් මෙන්ම මානසික දුක් විදිමට සිදු වීම / නින්දාවයි/ ලාභ අලාභ වේ/ උපේක්ෂාව /බුද්ධා දි උතුමෝ)

1. නිබඳව ම දෙවියන්ගේ පවා ජ්රගංසාව ලැබූ අය වේ.
2. පාසල් දරුවෙකු ලෙස ඔබට අවවාද , දුමුවම ආදිය ද සමව දරා ගැනීමට පුරුදු පූහුනු වීම නම් වේ.
3. බුදු දහමට අනුව ඔබට ලැබෙන ලැබීම හා නොලැබීම ලෙස හැදින් වේ.
4. අපට අන් අයගේ ඇනුම බැඳුම ගැරහීම වලට ලක් වීමට සිදු වීම වේ.
5. රහත් නොවූ අයට වේ.
6. අම්බලමක මිය යැමට සිදු වූ රජතුමා..... වේ.
7. මානසික දුක් ඇති නොවන කායික දුක් ඇති පිරිස වේ.
8. බුදු හිමියන්ට අනාය පවා නොමැති ව වැඩ වසන්නට සිදු වූ ස්ථානයක් වේ.
9. අවලෝ දහම හැදින්වෙන තවත් නමක් ලෙස
10. සැපය බෙදී යනාආකාර දෙක වේ.

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. තුන්තරා බේදින් නම කර ඒ උතුමන්ට විශේෂිත වූ ලක්ෂණය ලියන්න.
2. අවලෝ දහම නම කර ඒ කරුණු විස්තර කර වගුවකින් දක්වන්න.
3. අවලෝ දහමට අනුව බුදුහිමියන් මූහුණු දුන් සිදුවීම නම කරන්න.
4. අවලෝ දහම පිළිබඳ දැක්වෙන ධම්ම පද ගාටාව හා මංගල සූත්‍රයේ ගාටාව ලියා එහි අර්ථය ලියන්න.
5. අවලෝ දහමට අනුව ලොව සිදුවීම පහක් දක්වා ඒ සිදුවීම හමුවේ ඔබ කළ පූත්‍ර ආකාරය විස්තර කරන්න.

09 ශේෂය

බුද්ධ ධර්මය

පාඨම - වැවසි දාගැබයි ගමයි පන්සලයි නම - ආර්.එම්.සී.රත්නායක
ලේකකය - 13 පාසලේ නම - අම්/සීවලි විද්‍යාලය

i කොටස

❖ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටතේ ඉරක් අදින්න.

1. වැවසි දාගැබයි ගමයි පන්සලයි යන ජනපිය ව්‍යවහාරය ප්‍රකට වූයේ

i මඟින්දාගමනයෙන් පසු	ii දුමින්දාගමනයට පසු
iii මඟින්දාගමනයට පෙර	iv ඉත්තාසයෙන්
2. ගුවන් විදුලියේ නිතර තිබට ඇශෙන “දාගැබ මහා වැව් බැන්දේ නුඩියි ප්‍රතේ” යන ගිතය ගායනා කරනු ලබන්නේ

i තොටගමුවේ ශ්‍රී රුහුල හිමි	ii වික්ටර රත්නායක ගුරින්
iii එච්ච් ව්‍යෝගී ගුරින්	iv විදාගම මෙත්තී හිමි
3. තුන් හෙළය ලෙස හඳුන්වන්නේ

i ජාතිය , ආගම , කුලය	ii වැව , දාගැබ , පන්සල
iii රුහුණු , පිහිටි , මායා	iv උතුරු , බටහිර , දකුණු
4. අනුරාධපුරයේ ඉදිනු මුල්ම දාගැබ වන්නේ

i යුහුරාමය	ii මිරිසවැටිය	iii කිරිවෙහෙර	iv අහයගිරිය
------------	---------------	---------------	-------------
5. නොකළ යුතු පංචවිධ වෙළඳාම වලින් එකකි

i මස් මාග වෙළඳාම	ii පළතුරු වෙළඳාම
iii කිරි වෙළඳාම	iv එළව්ල වෙළඳාම
6. ආගමික මධ්‍යස්ථානයක් මෙන්ම අධ්‍යාපන ආයතනයක් ලෙස එදා සැලකුවේ

i පල්ලිය	ii කොට්ඨාස	iii පන්සල	iv පෙරපාසල
----------	------------	-----------	------------
7. පස්පට් වලින් එකක් වන්නේ

i රසවන් ආහාර ගැනීම	ii සතුන් ඇති කිරීම
iii සොරකම් කිරීම	iv පොලුව කෙටීම
8. කෘෂි ආර්ථික රටාවෙන් පෝෂිත වූ ගොවියා අස්වැන්නෙන් පලමු කොටස පුරා කළේ

i පන්සලට	ii පාසලට	iii ගම ගෙදරට	iv පල්ලියට
----------	----------	--------------	------------

9. වැව් බැඳී රාජ්‍ය ලෙස අදවත් විරාජමාක වන්නේ
- i අනුරාධපුරය ii ප්‍රක්තලම iii කතරගම iv මහනුවර
10. අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයේ සංකේතය ලෙස සැලකෙන්නේ
- i වැවපි ii කෙන්යායයි iii දාගැබයි iv පන්සලයි
- ii කොටස**
- ❖ ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.**
1. i අනුරාධපුරයේ දක්නට ලැබෙන ආගැබ ලියන්න
 ii ආගැබ බොඳ්ද අපට වැදගත් වන්නේ ඇය
 iii බොඳ්ද සංස්කෘතිය තුළ දැකිය හැකි යහපත් සමාජ සඛ්‍යතා හතරක් ලියන්න
 2. i අපේ රටේ බොඳ්ද සංස්කෘතිය ගොඩනැගීමට බලපෑ ප්‍රධාන සාධකය කුමක්ද
 ii ශ්‍රී ලංකීය සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන සංකල්ප හතරක් ලියන්න
 iii වැවපි ආගැබයි යන සංකල්පය ඇතිවූ අයුරු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න
 3. i බොහෝමයක් වැව් ඉදිකිරීමේ පුරෝගාමී ව්‍යවෝ කටුරුන්ද
 ii වැව් අමුණු ඉදිකිරීමෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක්ද
 iii ජාතියේ මුර දේවතාවන් යන විරුදුවලිය ස්වාමීන් වහන්සේලාට ලැබුණේ කුමන සේතු නිසාද
 4. i බුද්ධ අභ්‍යන්තර පෙන්වා දෙන නොකළ යුතු වෙළඳාම කියද
 ii කාමිකාර්මික කටයුත්තක් ලෙස කුඩාරෙහි සාමූහිකව කළහැකි ක්‍රියාකාරකම ලියන්න.
 iii පන්සල මුල් කොටගත් දැඟැමි සමාජය තුළ වර්ධනය වූ යහපත් ගුණාග පිළිබඳ කෙටි විසුතරයක් කරන්න.
 5. i ආගැබෙන් අධ්‍යාත්මික සමෘද්ධිය මුරතිමත් වන අතර වැවෙන් මුරතිමත් වන්නේ කුමක්ද
 ii මහින්දාගමනයේ ප්‍රතිඵල දෙකක් ලියන්න
 iii බුද්ධ අභ්‍යන්තර පෙන්වන නොකළ යුතු පාවතිත වෙළඳාම මොනවාද

I. කොටස

- නිවරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1) “සියල්ල කරමයෙන් කෙළවර වේ. මතුපැවැත්මක්, ප්‍රනාරහවයක් නැත” යන දාන්ත්‍යීය,.....

I. ගාස්වත වාදයයි	ii. උච්ච්ඡල වාදයයි
iii. අකිරිය වාදයයි	iv. හෙළතික වාදයයි

2) “මැදුම පිළිවෙත” යන්න හඳුන්වන තවත් නාමයකි,

i. වතුරාරය සත්‍යය	ii. සතර සත්‍යපට්‍යානය
iii. පටිවිව සමුළ්පාදය	iv. ආරය අෂ්‍යාගික මාර්ගය

3) දුකට හේතු වූ තෘප්තාව නැති කළ යුතු බව පැහැදිලි කරන ආරය සත්‍යය වන්නේ,

i. දුක්ඛ ආරය සත්‍යයයි	ii. දුක්ඛ සමුද්‍ය ආරය සත්‍යයයි
iii. දුක්ඛ නිරෝධාරය සත්‍යයයි	iv. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාරය සත්‍යයයි

4) පුද්ගලයා එදිනෙදා ජීවිතයේදී මූහුණ දෙන “දුක” පිළිබඳ විශ්‍යාලයේදී එහි ප්‍රහේද ගණන වන්නේ,

i. 04කි	ii. 06කි
iii. 03කි	iv. 02කි

5) දුක්ඛ සමුද්‍ය ආරය සත්‍යයෙන් කියවෙන දුකට හේතු වූ තෘප්තාවේ ප්‍රහේද ගණන වන්නේ,

i. 03කි	ii. 05කි	iii. 04කි	iv. 07කි

6) අප සාංසාරිකව සොයන, විදින සැප සම්පත් හැඳින්වෙන්නේ,

i. අත්ථී සූබ නමිනි	ii. වේදයින සූබ නමිනි
iii. අණන සූබ නමිනි	iv. අණවිජ්ජ සූබ නමිනි

7) වතුරාරය සත්‍ය විස්තර කර තිබෙන බුදු ඩිමිගේ මාගල ධර්ම දේශනය වන්නේ,

i. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයයි	ii. අණන්ත ලක්ඛණ සූත්‍රයයි
iii. වුල්ල හත්ථී පදෙශ්පම සූත්‍රයයි	iv. සිභාලෝච්චා සූත්‍රයයි

8) දුකට මූල් වන්නා වූ තෘප්තාව මූල්මණින්ම නැසිමක් වේද, අත්හැරීමක් වේද, දුරුලීමක් වේද, එහි නොඇලීමක් වේද, එය,

i. දුක්ඛ ආරය සත්‍යයයි	ii. දුක්ඛ සමුද්‍ය ආරය සත්‍යයයි
iii. දුක්ඛ නිරෝධාරය සත්‍යයයි	iv. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාරය සත්‍යයයි

9) මෙලෙව උපන් සත්වයාගේ අසීමිත ආභාවන් ඇතිබව, බොහෝදැට කැමති වීම, මහා බලාපොරොත්තු ඇති බව බුදු දහමෙහි පෙන්වා දී ඇත්තේ,

i. ලේඛන නමිනි	ii. තෘප්තාව නමිනි
iii. මහිවිෂ්තාව නමිනි	iv. කම් සැප නමිනි

10) බුද්‍යන් වහන්සේ ප්‍රගංසා කරන්නේ, අගය කරන්නේ අඩු බලාපොරොත්තු ඇති, සීමිත ආකාවන් ඇති ඒවායි. එවන් පුද්ගලයා පෝෂණය කිරීම පහසුය. ඒ බව කරණිය මෙන්ත සූත්‍රයේ සඳහන් වන්නේ,

- i. අජ්පකිවිව නමිනි
- ii. සුහර නමිනි
- iii. සන්තුස්සකෝ නමිනි
- iv. නිපකෝ නමිනි

II කොටස

01) I වතුරාරය සත්‍ය විස්තර කෙරෙන බුදුරුදුන්ගේ මංගල ධර්ම දේශනය කුමක්ද?

- ii වතුරාරය සත්‍ය පිළිවෙළින් නම කරන්න.
- iii ආරය්යාංශික මාර්ගය ත්‍රිජික්ෂාවට බෙදා දක්වන්න.

02) I බුදු දහමෙහි විස්තර කෙරෙන “මහිච්ඡතාව” යනු කුමක්ද?

- ii අපි සාංසාරිකව (ලොකික වශයෙන්) සෞයන, විදින සැප සම්පත් හැඳින්වෙන්නේ කුමන නමකින්ද?
- iii දම්සක් පැවතුම සූත්‍රයි “දුක්ඛ නිරෝධ ආරය සත්‍යය” විස්තර කරන පාලී පාඨය ලියා දක්වන්න.

03) I කරණිය මෙන්ත සූත්‍රයේ දැක්වෙන ආතාරයට “පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැකි” ගුණය හඳුන්වා දී ඇත්තේ කුමන නමකින්ද?

- ii බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන පරම නිෂ්චාව, අවසාන විමුක්තිය කුමක්ද?
- iii “උව්‍යේද දෘශ්‍යීය” යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

04) I තංශ්ණාවේ ප්‍රහේද ගණන කියද?

- ii තංශ්ණාවේ එම ප්‍රහේද පිළිවෙළින් ලියන්න.
- iii “හව තංශ්ණාව” යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

05) I පාඩමට අනුව පොකුණේ සිටින මිතුරන් දෙදෙනා කවුද?

- ii මිනිස් සන්තානයෙහි කාවැදි ඇති රාග, ද්වෙශ, මෝහ ආදි කෙළෙස් මුළුමතින්ම ක්ෂය වීම කුමන නමකින් හැඳින්වේද?
- iii ලෝකෝන්තර වශයෙන් අප බලාපොරොත්තු වන සැපය ගෙවත් නිර්වාණය කුමන නමකින් හැඳින්වේද?

පාඨම/ඒකකය :- 15 වන පාඨම - දුකින් මිදෙන මග උගෙනිමු
 ගුරුවරයාගේ නම :- ඒ ඒ වන්දුකාන්ති පාසල :- අම්/මුවන්ගල ම.ව.
 බුද්ධ ධර්මය 9 ගෞරීය

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

- (1) වතුරාරය සත්‍ය ඇතළත් සූත්‍ර දේශනාව වන්නේ,
 i. සිගාලෝචාද සූත්‍රය. ii. මහා පරිනීබාන සූත්‍රය.
 iii. පරාභව සූත්‍රය. iv. දමිසක් පැවතම් සූත්‍රය.
- (2) සියලු දුක් නිමාවීම ලෙස භදුන්වන්නේ,
 i. මරණය ලෙසය. ii. නිවන ලෙසය.
 iii. සෝචාන් ලෙසය. iv. අනාගාමී ලෙසය.
- (3) සිල සමාධි ප්‍රභා යනු,
 i. ත්‍රුවිධ කුසල මූලයයි. ii. ත්‍රුවිධ ප්‍රභා ක්‍රියාය.
 iii. ත්‍රුවිධ සික්ෂායි. iv. ත්‍රු විද්‍යායි.
- (4) තංශ්ණාව අල්ප මාත්‍රයක්වන් ඉතිරි නොවී සහ මුලින්ම නැති වී යන්නේ,
 i. දුක්බ ආර්යය සත්‍යයේදීය.
 ii. දුක්බ සමුද්‍යාරය සත්‍යයේදීය.
 iii. දුක්බ නිරෝධාරය සත්‍යයේදීය.
 iv. දුක්බ නිරෝධගාමී පටිපදා ආර්ය සත්‍යයේදීය.
- (5) ආර්ය අෂ්ට්‍රාගික මාර්ගයට අනුව නොකළ සූත්‍ර වෙළඳාම් ආදී වැරදි ජීවන වෘත්තීන්ගෙන් වෙන්ව යහපත් ජීවන වෘත්තීයක යෙදීම,
 i. සම්මා කම්මන්තයයි. ii. සම්මා ආභේවයයි.
 iii. සම්මා වායාමයයි. iv. සම්මා දිවියයයි.
- (6) දුකට හේතුව
 i. සැපතයි. ii. තංශ්ණාවයි. iii. ගෝකයයි. iv. මෝහයයි.
- (7) ආර්ය අෂ්ට්‍රාගික මාර්ගයේ සිල සික්ෂාවට අයත් වන අංග වන්නේ,
 i. සම්මා දිවියි, සම්මා සංක්පේ, සම්මා වාචා.
 ii. සම්මා වාචාම, සම්මා සත්‍ය, සම්මා සමාධි.
 iii. සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා අභේව.
 iv. සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා සමාධි.
- (8) පිසුනාවාවා යනු,
 i. බොරු කීමයි. ii. කේලාම් කීමයි.
 iii. හිස් වවන කතා කිරීමයි. iv. පරුෂ වවන කතා කිරීමයි.

- (9) විත්තානුපස්සනාව යනු,
i. ගරිරයේ ස්වභාවය පිළිබඳ සිහියයි.
ii. සැප දුක් වෙදනා පිළිබඳ සිහියෙන් කටයුතු කිරීමයි.
iii. පහල වන සින් වල ස්වභාවය පිළිබඳව අවධානයෙන් සිටීමයි.
iv. ප.ව නීවරණ ධර්ම අනුව සිහිය යෙදීමයි.

- (10) ප.වනීවරණයට අයන් නොවන්නේ ,
1. කාමලිජන්දය. ii. ව්‍යාපාදය. iii. ද්වෙගය. iv. පිනමිදය.

II කොටස

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (1) 1. වතුරාරය සත්‍ය නම් කරන්න.
2. දුක්ඛ නිරෝධාරය සත්‍ය හෙවත් නිවන බුදු දහමේ හැඳුන්වා දී ඇත්තේ කෙසේ?
- (2) 1. බුදුදහමට අනුව අත්හල යුතු අඟ 2ක් නම් කරන්න.
2. සම්මා සංක්ෂේප බෙදෙනා 3න් ආකාරය නම් කරන්න.
- (3) 1. තෘප්තාවේ ප්‍රශ්න තුන නම් කරන්න.
2. වවනයෙන් සිදුවන වැරදි මොනවාද?
- (4) 1. සිවවැදුරුම් සම්මා වායාමය නම් කරන්න.
2. ප.ව නීවරණ නම් කරන්න.
- (5) 1. ආරයය අෂ්වාංශික මාර්ගය ත්‍රී සික්ෂාවට අනුව බෙදා දක්වන්න.
2. ආරය අෂ්වාංශික මාර්ගය අනුගමනය කිරීමෙන් සිංහ ඔබට ලැබෙන යහපත් ප්‍රතිඵල මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න.

i කොටස

❖ නිවැරදි පිළිබඳ තෝරා යටින් ඉරක් ඇඟන්න.

1. සීවක අඩ වනය අයන් වන්නේ කාට ද?

i අජාසන්ත රජතුමාට	ii සීවක වෙළඳාවරයාට
iii අන් පිඩු සිටුතුමාට	iv පසේන්දි කොසොල් රජතුමාට ය.

2. බුද්ධ ද්‍රව්‍ය මගධයෙහි පාලකයා වූයේ

i බිම්බිසාර රජතුමා	ii අජාසන්ත රජතුමා
iii කොසොල් රජතුමා	iv උදේශි රජතුමා

3. “කර්මය හෙවත් ක්‍රියාව ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෙකි” යනු

i අභිතක්සකම්බලිය	ii පුරුණ කස්සපය
iii මක්බලි ගෝසාලය	iv පකුද කවිත්‍යනය

4. ගෙන මහාවිරතුමාගේ ඉගැන්වීමක් වන්නේ.

i කර්මය හෙවත් ක්‍රියාව ප්‍රතික්ෂේප කරයි	ii විපාකය ප්‍රතික්ෂේප කරයි
iii පුබේකත සේකුවාදය ප්‍රතික්ෂේප කරයි	iv සියල්ල මූලික වන පදන්තර හතරක් ප්‍රතික්ෂේප කරයි

5. බුද්ධ දේශනාවට අනුව කර්මය යනු

i කය ප්‍රධාන වන බවත් මනස ද්‍රව්‍යතීය වෙයි	ii වෙතනාව මූල් කොට ගත් ක්‍රියාවයි
iii සියල්ල පෙර කරන ලද කර්මයට අනුව සිදුවෙයි	iv සිදුවන සියලුම ක්‍රියා කර්මයට අනුව සිදුවෙයි

6. කර්මය නිශ්චය කිරීමට අදාළ මිණුම් දැඩි නොවන්නේ

i කුසල හා අකුසල ක්‍රියාවයි	ii වෙතනාව හා විපාකයයි
iii යහපත් ක්‍රියා හා අයහපත් ක්‍රියාවයි	iv තමාට හා අනුන්ට අභිතකර ක්‍රියාවයි

7. බුද්‍යන් වහන්සේ “කර්මය හා විභාක ” පිළිබඳ දේශනා කලේ කාගවද
- i ප්‍රෝන් බමුණාට ය
 - ii තෝදෙපුතු සුහ මානවකයාටය
 - iii වුන්දකර් මමාර පුතුයාටය
 - iv සිගාල ගෘහපතියාටය
8. වචනයෙන් සිදුවන අකුසල ක්‍රියාවක් නම්
- i සෞරකම් කිරීම
 - ii කාමය වරදවා හැසිරීම
 - iii හිස් වචන කීම
 - iv දැඩි ලෝහය
9. අකුසල කර්ම සිදු කිරීමට අප පොලිඩ්වන ප්‍රධාන කර්ණ වන්නේ
- i අලෝහ , අද්වේග , අමෝහ
 - ii කාය කමීම, වලී කමීම, මනෝ කමීම
 - iii ලෝහ , ද්වේග , මෝහ
 - iv කුසල් හා පුණුස ක්‍රියා
10. බෝධි සත්‍යයන් වහන්සේ විජිත් කරන ලද පුණුස කර්මවල ආනිගාස සහන් වන්නේ
- i බුත්සරණ
 - ii පුහුවලිය
 - iii සද්ධරීම රත්නාවලිය
 - iv සසදාවක

ii කොටස

❖ ප්‍රශ්න සියල්ලවම පිළිතුරු සපයන්න.

1. බුද්‍යන් ද්‍රිස රජගහනුවර ව්‍යාසය කරන ලද ගාස්තෙන් හය දෙනෙකු පිළිබව තොරතුරු සහන් වේ. එම ගාස්තෙන් නම් කරන්න.
2. බුදු දහමට අනුව කර්මය තුන්වා ඇත්තේ කෙසේද පහදන්න.
3. “මනෝ පුබිංගමා ධමීමා ” යන ධමීමපදයේ පළමු ගාලාව සම්පූර්ණ කර අර්ථය ලියන්න.
4. කුසල ක්‍රියා පිළිවෙළට නම් කරන්න.
5. පාප කර්මයෙන් වැළකී කුසලයෙහි යෙදී ජීවත්වීමේ වටිනාකම පහදන්න.
6. බුද්‍යන් වහන්සේ විංචිමානවිකාවගේ අපවාදයට ලක්වූයේ කවර සේතුවක් නිසාද?
7. උසස් මනයක් ඇති මිනිසුන් කටයුතු කළ යුත්තේ කුමන ආකාරයටද?
8. කුසල වෙතනවාන් පුද්ගලයා සමග කටයුතු කරන්නේ කුමන ආකාරයටද?
9. කර්මය මැන බැලිය හැකි නිර්ණායක මොනවාද?
10. පකුද කවිතායන ගාස්තෙවරයාගේ ඉගැන්වීම ලියා දක්වන්න.

තිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

- (1) බුදුවරු ලොව උපන්නද තුපන්නද පවත්නා පරම සත්‍ය වන්නේ
 - i. නිවනයි.
 - ii. සේතුපිල දහමයි.
 - iii. මෝහයි.
 - iv. අව්‍යුත්පාවයි.
- (2) "සේතුපිල දහමේ" මෙය නැති කළේ මෙය නැත "යන අර්ථය දැක්වෙන පාලි පාදය වන්නේ"
 - i. ඉමස්මී-සති ඉදා හෝති... යන්නයි.
 - ii. ඉමස්ස උත්පාදා ඉදා උප්පැප්පති... යන්නයි.
 - iii. ඉමස්මී-සති ඉදා න හෝති... යන්නයි.
 - iv. ඉමස්ස නිරෝධා ඉදා නිරුප්පති... යන්නයි.
- (3) උපතිස්ස පිරිවැඹීයා ධර්මාවනේ කරගත්තේ
 - i. යස හිමියන්ගේ දහම ඇසීමෙනි.
 - ii. අස්සජි හිමියන්ගේ දහම ඇසීමෙනි.
 - iii. ව්‍යුප හිමියන්ගේ දහම ඇසීමෙනි.
 - iv. කොජ්බිජ්ජ හිමියන්ගේ දහම ඇසීමෙනි.
- (4) උපතිස්ස පිරිවැඹීයා සේවාන් එලයට පත්වුයේ,
 - i. යේ ධම්මා සේතුප්පහවා... යන ගාලාව ඇසීමෙනි.
 - ii. නත් කම්මා කත් සාදු... යන ගාලාව ඇසීමෙනි.
 - iii. යලාපිමුලේ අනුපද්ධවේ දළුහේ... යන ගාලාව ඇසීමෙනි.
 - iv. සුකරානී අසාදුනී... යන ගාලාව ඇසීමෙනි.
- (5) මිනිසා අවිද්‍යාව නිසා අන්ද වෙන්නේ,
 - i. දුෂ්පත්කම නිසාය.
 - ii. තෘප්ණාව නිසාය.
 - iii. තොදුනීම නිසාය.
 - iv. තුගත්කම නිසාය.
- (6) "මෙය අති කළේ මෙය වේ" යන්නෙහි අර්ථය කුමක්ද ?
 - i. ඉමස්මී-සති ඉදුරු හෝති... යන්නයි.
 - ii. ඉමස්ස උත්පාදා ඉදා උප්පැප්පති... යන්නයි.
 - iii. ඉමස්මී-සති ඉදා න හෝති... යන්නයි.
 - iv. ඉමස්ස නිරෝධා ඉදා නිරුප්පති... යන්නයි.
- (7) උපතිස්ස පිරිවැඹීයා බුදු යුපන් පැවැදි වූයේ,
 - i. මුගලන් හිමි නමිනි.
 - ii. සැරුපුත් හිමි නමිනි.
 - iii. මොග්ගල්ලාන හිමි නමිනි.
 - iv. උපතිස්ස හිමි නමිනි.
- (8) බුද්ධ දේශනා වලට අනුව මිනිසුන් සමාජ විරෝධී ක්‍රියා වලට පෙළෙන්නේ ,
 - i. සොරකම කිරීම නිසයි.
 - ii. බොරු කිමට පුරුවීමෙනි.
 - iii. දිලුකම නිසාවෙනි.
 - iv. තෘප්ණාව නිසාවෙනි.

- (9) "ඉමස්ස නිරෝධා ඉදා නිරුප්ති "යන්හෙහි අදහස වන්නේ
- මෙය ඇති කළ මෙය නැති වේ.
 - මෙය හට ගැනීමෙන් මෙය හට ගනියි.
 - මෙය නැති කළේහි මෙය නැත.
 - මෙය නැතිව යාමෙන් මෙය නැතිව යයි.
- (10) හේතුවල දහම අනුව ලොව පවතින ආකාරය සඳහන් සූත්‍ර වන්නේ
- සිභාලෝච්චා හා මභානිදාන සූත්‍ර.
 - වක්කවත්ති සිභනාද හා මභානිදාන සූත්‍ර.
 - මභානිදාන හා මංගල සූත්‍ර.
 - වක්කවත්ති සිභනාද හා මභා පරිනිබාන සූත්‍රය.

ii කොටස

සියලුම ප්‍රය්ත්‍රණ වලට පිළිතුරු සපයන්න

- (1)
- හේතුවල දහම භූත්‍යාචාර වෙනත් නමක් ලියන්න.
 - හේතුවල දහම ඇතුළත් කෙටි සූත්‍රය හා එහි අර්ථය ලියන්න.
- (2)
- උපතිස්ස පිරිවැඩියාටදේශනා කළ ගාරාව හා තේරුම ලියන්න.
 - සැරියුත් හිමියන්ගේ ගුරුවරුයා කවුද?
- (3)
- පටිවිත සමුප්පාදාය මෙනෙහි කළේ බුද්ධත්වයෙන් කි වෙති සතියේද?
 - පටිවිත සමුප්පාදාය මිනිසාට අවබෝධ කර ගත නොහැකි යැයි බුදුරජන් සිතුවේ ඇයි?
- (4)
- ලොව පරම සත්‍ය කුමක්ද?
 - හේතුවල දහම පිළිබඳ සඳහන් වන වෙනත් සූත්‍ර නම කරන්න.
- (5)
- එබේ සිභා එළිවතයට හේතුවල දහම දැන සිටීම වැදගත් වන්නේ ඇයි ?
 - පටිවිත සමුප්පාදාය සැම දෙයක් හා බැඳී පවති විස්තර කරන්න.

ජාතිම ඒකකය - සාම්කාමී පිටිනයක් ගත කරමු 18

ගුරුවරයාගේ නම - යු.අං. ආරියරත්න

පාසල - කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය

පූජ්‍ය සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න. නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

- 1) පණ ඇති සතුන් මැරිමෙන් වැළකීම. මෙයින් ප්‍රකට කරන්නේ බෞද්ධයකු සතු.....
 1. හිංසාවාදී බව 2. අවිංචිංසාවාදී බවය 3. කාරුණික බවය 4. මෙහි සහතත බවය.

- 2) බෞද්ධ ශිෂ්ටයකු විසින් නිති රකිය යුතු සිලය වන්නේ,
 1. අටසිල්ය 2. පන්සිල්ය 3. දස සිල්ය 4. ශිෂ්ට දස සිල්ය

- 3) බුදුරජාණන් වහන්සේ ආනන්ද හිමියන්ට සර්පයෙකු ලෙස කුමුරේදී පෙන්වන ලද්දේ,
 1. වී මල්ලක්ය 3. රං කාස මල්ලක්ය
 2. පොහොර මල්ලක්ය 4. සහල් මල්ලක්ය

- 4) මාහ්මණ යාගය බෙනුවට බුදු දහම ආදේශ කර පෙන්වා දෙන්නේ
 1. සිලයයි 2. හාවනාවයි 3. දානයයි 4. තපසයි.

- 5) බුදුරජාණන්වහන්සේ ගොවියා සීසාන කුමුරට වැඩම කිරීම උන් වහන්සේ සතු කිනම් ගුණයක් ප්‍රකට කිරීමක්ද?
 1. මහා කරුණා ගුණය 3. පුරිසධමම සාරථී ගුණය
 2. අසරණ සරණ ගුණය 4. ශිලානෝරුපස්ථාන ගුණය

- 6) තමා උපමා කොට අනුන්ට එසේ නොකිරීමේ ගුණය හඳුන්වන්නේ,
 1. අත්තුපනායික ධර්ම 3. අධිපති ධර්ම
 2. ත්‍රිකෝරිපාරිඹුද්ධි ධර්ම 4. ලෝක ධර්ම

- 7) යමෙකු පර පණ නසන්නේ නම් ඔහුට එහි ප්‍රති විපාක වශයෙන් ලැබෙන්නේ
 1. දිර්ස ආයුහයි 2. අල්ප ආයුහයි 3. රුමත් බවයි 4. ඉසුරුමත් බවයි.

- 8) රාජා පාලනයේදී සිවුපාටුන්ට පක්ෂීන්ට රක්වරණය සැලසිය යුතු බව පෙන්වා දී ඇති රාජ්‍ය ධර්මයකුමක්ද?
1. දෙසක්විතිවත් 2. දෙරාජ ධර්මය 3. දෙස සිලය 4. දෙස ප්‍රණා ක්‍රියා
- 9) පහත සඳහන් ගාලාවක් නිවැරදිව ගළපා ඇති අංකය යටින් ඉරක් අදින්න.
1. අන්තානා උපමා කත්වා	3. නහනෙයිය නගාතයේ සාතයේ
2. සබඩා තසන්ති දෝෂඩස්ස	4. සබඩා භායන්ති මධ්‍යමන්
1. II, IV, I, III	3. I, III, IV, III
2. IV, III, II, I	4. II, IV, III, I
- 10) 1. සබඩා සං ජීවිත පියා
3. අන්තානා උපමා කත්වා
1. I, II, III, IV	2. සබඩා තසන්ති දෝෂඩස්ස
2. III, I, II, IV	4. නහනෙයිය න ගාතයේ සාතයේ
3. III, IV, I, II	4. II, III, IV, I

II කොටස

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

1. බෙංද්ධයාගේ නිතා සිලය පිළිවෙළින් ලියන්න.
2. පන්සිල් භූතන්වා ඇති පර්යාය වචන ලියා දක්වන්න.
3. සියල්ලන්ම දුවුවමට බිය වෙයි. සියල්ලන්ම ජීවිතයට ප්‍රියවෙයි. මේ අදහස ඇතුළත් ගාලාව ලියන්න.
4. වියට නාම ජාතික වියුනටහාන් හිමියන්ගේ ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.
5. වෙටරයෙන් වෙටරය නොසන් සිදේ. මෙම්ත්‍රියෙන් වෙටරය සංසිද්ධී. මෙම බුද්ධ වචනය පිළිබඳ ඔබගේ අදහස කෙටියෙන් ලියා දක්වන්න.

| කොටස

- 1) බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කළ “ආරෝග්‍ය පරමාලාභ” යන්නෙහි අර්ථය
 1. සතුට පරම දිනය බවයි.
 2. නිරෝගී බව උසස්ම ලාභය බවයි.
 3. සතුට පරම ලාභය බවයි.
 4. සැපය උසස්ම ලාභය බවයි.
- 2) ගිහි ජීවිතයේ නිත්‍ය හිලය ලෙස සැලකෙන්නේ,
 1. දය සිල්‍ය 2. අටසිල්‍ය 3. පන්සිල්‍ය 4. ආභේ අශේෂීමක සිලයයි.
- 3) කාමය වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම නම වූ ශික්ෂා පදය ලෙස සැලකෙන්නේ ප.විභිලයෙහි
 1. පළමු සිල් පදයයි. 2. දෙවන සිල් පදයයි. 3. තෙවන සිල් පදයයි. 4. පස්වන සිල්
- 4) මත්සැන් පානයෙන් බලාපොරොත්තු නොවන කරුණක් වනුයේ,
 1. උපයන දිනය ඉතිරි කර ගැනීමයි.
 2. මානසික පිඩා අවම කර ගැනීමයි
 3. අධික වෙළඳස මහන්සිය යුරු කර ගැනීමයි.
 4. විකානි සතුවක් ලබා ගැනීමයි.
- 5) සිගාලෝවාද සුත්‍රයේ සඳහන් වල පරිදි මධ්‍යසාර හාවිතයෙහි විපාක
 1. 4කි. 2.5කි 3. 7කි 4. 6කි.
- 6) හඳු රෝග මූබ පිළිකා ආදි රෝග වලට හේතුවකි,
 1. දුම් පානය කිරීමය 2. වැරදි ආහාර පුරුදුය 3. කාම මිත්‍යවාරයයි. 4. සම ලිංගික සේවනයයි.
- 7) ලොව බලවත්ම රෝගය ලෙස බුදුන්වහන්සේ දේශනා කර ඇත්තේ,
 1. පිපාසයයි. 2. කුස ගින්නයි 3. ලැව් ගින්නයි 4. කුහිතකමයි.
- 8) ආහාර ගැනීමෙන් බලාපොරොත්තු නොවී යුතු කරුණකි.
 1. ගරිරයේ යහ පැවැත්ම භා යැපීම 3. ආයුෂ වර්ණ ආදිය වැඩි දියුණු කර ගැනීම
 2. උපන් කුසගිනි වෙදනා යුරු කර ගැනීම. 4. සමාජයේ කැපී පෙනීමත.
- 9) බුදුන් වහන්සේ හික්ෂුන් ට ලබා දුන් උපදේශයකි,
 1. අපිරිසිදු ජල පරිහරණය කිරීම.
 2. පරිසරය අපිරිසිදුව තබා ගැනීම.
 3. අනිසි ජල පරිභෝෂනය
 4. පැන් පෙරා පානය කිරීම.

10) පමණ ඉක්මවා ආහාර ගැනීම පිළිබඳව බුදුන් වහන්සේ උපදෙස් ලබා දුන් පුද්ගලයෙකි,

1. බිම්බිසාර රජතුමා
2. කොසොල් රජතුමා
3. අනාථ පිශේචික සිවුතුමා
4. ආනන්ද තෙරුන්.

॥ කොටස

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු ලියන්න.

01.

1. ආරෝග්‍යා පරමා ලාභා - සංතුවධී පරමං දිනා යන ගාලාවේ ඉතිරි පද දෙක ලියන්න.
2. හිභියන් රකින සිල් ප්‍රතිපූවන් 03ක් ලියන්න.
3. සිල් රකිම යහපත් සමාජයක් බිභිවීමට සේතුවන ආකාරය සිල්පද දෙකක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

02.

1. පංචිලයට අයන් දෙවන භා තුන්වන සිල්පද 2ක ලියන්න.
2. එහි තුන්වන සිල්පදයේ අර්ථය ලියන්න.
3. වැරදි කාමසේවනය නිසා සමාජය තුළ ගැටුම් ඇති කරන බව උදාහරණ දෙමින් විස්තර කරන්න.

03.

1. ආහාර ගැනීමේදී අනුගමනය කළයුතු හොඳ පුරුදු 2ක් ලියන්න.
2. ආහාර ගැනීමෙන් බලාපෙරාත්තු විය යුතු කරුණු 03ක් ලියන්න.
3. පමණු වඩා ආහාර ගැනීම නිසා ඇතිවන අයහපත් බලපැමි එබදු පුද්ගලයාගේ දෙනික භා සමාජ ජීවිතයට බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

04.

1. පන්සිල් හි දුම්පානය පිළිබඳව කියවෙන සිල් පදය ලියන්න.
2. ආහාර අනුහවයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු අතරින් 3ක් ලියන්න.
3. සික්ෂුන් වහන්සේලාගේ සොඛා සම්පන්න බව ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව බුදුන් වහන්සේ කළ දේශනාවන් පිළිබඳ ඇගයිමක් කරන්න.

05.

1. මත්පැන් භා දුම්පානය නිසා ඇතිවන රෝග 2ක් ලියන්න.
2. මත්පැන් පානයේ ආදීනව 3ක් ලියන්න.
3. මත්පැන් පානය නිසා පවුල තුළ මෙන්ම සමාජය තුළද සමගිය සමාඟනය නැතිව යයි මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.

විෂය	- බුද්ධ ධර්මය	ගේනිය - 09
පාඨම	ගැටළු විසඳා සපුන් පිළිවෙත	
ගුරුවරයාගේ නම - ජේ.පී.සුනිලා		පාසල- අම්/රදයකිරීය විද්‍යාලය

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

- 01 නිගණෝධ්‍යනාට පුනුන්ගේ අභාවය නිසා සපුනට අත්තූ අභාවය ගැන මූදු රුප්‍රන් සමඟ
ප්‍රකාශ කළේ
- I. නැත්ද හිමි II. වන්න හිමි III. ගාක්‍ය රජ දැරුවන් IV. ජේජා හක්තිකයන්
- 02 දෙවන සංගායනාට පැවත්වීමට මූලික හේතුව වූයේ
- I. ජේජා හක්තිකයන්ග II. වැඩිහිටි හික්ෂණ් III. මුත්ද හික්ෂව IV. මේ සියල්ල
- 03 දෙවන සංගායනාවේ මූලිකත්වය ගත් මහරභතන් වහන්සේ
- I. සබඳකාම් හිමි II. යස හිමි III. රේවත හිමි IV. සාල්හ හිමි
- 04 අභක ලුණු බහාගෙන භාවිතා කිරීම යනු
- I. සිංහලේනා කජ්ප II. ගාමන්තර කජ්ප
III. ද්වානුල කජ්ප IV. අනුමති කජ්ප
- 05 නිකාය හේදයට මූල පිරුණේ
- I. පළමු සංගයනාව II. දෙවන සංගායනාව
III. තෙවන සංගායනාව IV. සිව්වන සංගායනාව
- 06 සිල්වත් හික්ෂන්ට පොහොය කරීම කිරීම නොහැකිවූ කාලය කොපමණද?
- I. වසරකි II. යත්වසරකි III. දැනුවත්දේදකි IV. පස්වසරකි
- 07 තම්බපණ්ඩිය යනු
- I. ඉත්දියාවයි II. කාජම්රයයි III. ශ්‍රී ලංකාවයි IV. දඹිච්චයි
- 08 දේශාන්තර අතර දහම ව්‍යාප්තිය සිදු වූයේ
- I. පළමු සංගයනාවෙන් පසු II. දෙවන සංගායනාවෙන් පසු
III. තෙවන සංගායනාවෙන් පසු IV. හතරවන සංගායනාවෙන් පසු
- 09 කරාවත්දුප්පකරණය නාම ගුන්ථය සම්පාදනය වූයේ
- I. පළමු සංගයනාවේ ප්‍රාථමික ලෙස II. දෙවන සංගායනාව නිසා
III. තෙවන සංගායනාවේ ප්‍රාථමික ලෙස IV. හතරවන සංගායනාව නිසා
- 10 මෙහිදු හිමි ඇතුළ පිරිස ලක්දිවට වැඩියේ
- I. වෙසක් පොහෝ දින II. පොසොන් පොහෝ දින
III. ඇයල පොහෝ දින IV. උදුවත් පොහෝ දින

දෙවන කොටස

- 01 i. සංගායනාව යන වචනය පහදන්න
ii. පලමු සංගයනාව පැවැත්වූයේ කිණීම් කාලයේදී ද?
iii. දෙවන සංගායනාව පැවැත්වූයේ කවදාද ?
iv. දස අකුප වස්තුව ඇතුළත් පාලිය කුමක්ද?
v. පටිසාරණී කර්මය යනු කුමක්ද?
vi. උප්බේපණීය කර්මය යනු කුමක්ද?
vii. දෙවන සංගායනාවට අනුග්‍රහය දැක්වූ රුප කවුද?
viii. දස අකුප වස්තුව පිළිපැදි හික්ෂුන් කවුරුන්ද?
ix. දස වස්තුවේ අයහපත රුපට පැහැදිලි කරදුන් රහත් මෙහෙණීය කවුරුන්ද?
x. උබ්බාහිකාවක් යනු කුමක්ද?
- 02 i. දෙවන සංගායනාවට හේතුව කෙටියෙන් ලියන්න
ii. මෙම සංගායනාවට මූලිකත්වය ගත් රහතන් වහන්සේ, පැවැත්වූ කාලය,
ගත වූ කාලය ලියන්න
iii. සංගායනාව සඳහා සහභාගිවූ සංගීති කාරක හික්ෂුන් වහන්සේලා ගැන
විස්තරයක් කරන්න
- 03 i. තෙවන සංගායනාවට මූලිකත්වය ගත් හික්ෂුව හා පැවැත්වූ ස්ථානය ලියන්න
ii. එම සංගායනාවට මුල් වූ හේතුව ලියන්න
iii. තෙවන සංගායනාව නිසා සපුනට සිදුවූ යහපත ලියන්න
04. i. තෙවන සංගායනාව සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වූ මහරුපු හා පැවැත්වූ කාලය
ලියන්න
ii. තෙවන සංගායනාවේ ප්‍රධීපල තුනක් ලියන්න
iii. තෙවන සංගායනාවේ ප්‍රධීපලයක් ලෙස ධර්මය ප්‍රවාරය කළ රටවල් හා
නායකත්වයගත් රහතන් වහන්සේලා වගු ගත කරන්න
05. දෙවන, තෙවන සංගායනා දෙක පිළිබඳව පහත සඳහන් කරුණු සොයා වුගත
කරන්න
පැවැත්වූ කාලය, ගතගතවූ කාලය, මූලිකත්වය ගත් තෙර නම, අනුග්‍රහය දැක්වූ රුප,
පැවැත්වූ ස්ථානය, සහභාගිවූ පිරිස, ප්‍රධීපල, සංගායනාව හැඳින්වූ වෙනත් නම්

බද්ධ ධර්මය

9 ශේෂීය

පාඨම ඒකකය
ගුරුහවතාගේ නම
පාසල

- 21 වන පාඨම - සුරක්මු හෙළ කලා
- ඩී.එෂ්.සුනෝතා දමයන්ති
- අම් / පොල්වත්ත ජාතික පාසල

නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1. මහින්දාගමනය ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,
 1. සංස්මීත්තා තෙරණීය ලංකාවට වැඩම වීම.
 3. මිහිදු හිමියන් ලක්දිවට වැඩම වීම.
2. බුද්ධ ප්‍රතිමාව නිර්මාණය වූ වර්ෂය වන්නේ,
 1. නි.ව. 6 වැනි සියවසේ ය.
 3. නි.ව. 3 වැනි සියවසේ ය.
3. ගමපාල යුගයට අයත් සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් වන්නේ,
 1. සද්ධර්මාලංකාරය.
 3. සිංහල ජාතක පොත.
4. අමාවතුර සාහිත්‍ය කෘතිය නිර්මාණ වූ යුගය වන්නේ,
 1. අනුරාධපුර යුගය.
 3. දඹිදේණි යුගය.
5. ගත්තිල කාචා පදා පන්තියේ කතුවරයා වන්නේ,
 1. විදාගම හිමි.
 3. වැන්තුවේ හිමි.
6. අනුරාධපුර යුගයේ රෝහා වූ ගුන්ථ අතරින් ගෙෂව පවතින පැරණි කෘතිය වන්නේ ද කාචා
 නිර්මාණයට උපදෙස් සපයන කෘතියකි. එය නම,
 1. සියබස්ලකරයයි.
 3. සද්ධර්මාලංකාරය.
7. සඳකඩ පහන මහින් මහාචාර්ය සෙනාරත් මහතා දක්වන බෞද්ධ ඉගැන්වීම වන්නේ,
 1. සයර ගමන වේ.
 3. කලාකාම් නිර්මාණයක් වේ.
8. ස්ථූපයේ ආකෘතිය අනුව දැක්වෙන බෞද්ධ සංකල්පය වන්නේ,
 1. කලාකාම් නිර්මාණයිලි හැකියාව වේ.
 3. බුදු සමයේ ආභාෂය වේ.
9. සඳකඩ පහනට දෙපසින් පිහිටුවා ඇති සාපුරුණාකාර ගල් පුවරු දෙක හැඳින්වේ.
 1. කොරවක්ගල.
 3. ස්ථූපය වේ.
10. ණැඟැඟ ගරහයේ ඇතුළත අදින ලද බිතුසිතුවම වලින් දැක්වෙන්නේ,
 1. බුදු සමයේ ආභාෂය වේ.
 3. සෞන්දර්යාත්මක බව නිරුපණය වේ.

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- 1.අනුරාධපුර යුගයට අයන් බොද්ධ විතු දැකිය හැකි ස්ථාන නම්කර කෙටියෙන් භදුන්වන්න.
- 2.මහින්දාගමනයෙන් නිරමාණය වූ කලා ශිල්ප නම් කරන්න. වගුවකින් තොරතුරු ලියා දක්වන්න.
- 3.අනුරාධපුර අවසාන සමයේ රවනා වූ ගුන්ප 03 ක් නම් කර කෙටියෙන් භදුන්වන්න.
- 4.පොලොන්නරු යුගය හා අනුරාධපුර යුගයට අයන් බොද්ධ විතු පිළිබඳ තොරතුරු වගුවකින් දක්වන්න.
- 5.අනුරාධපුර / පොලොන්නරු / දඹිදේශීය / කුරුණෑගල / ගමපොල / කෝට්ටෙවී යුගවලට අයන් සාහිත්‍ය කෘති කතුවරයා හා අරමුණු පිළිබඳ තොරතුරු වගුවකින් දක්වන්න.

නිවැරදි පිළිතුරු වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

(බේඩිසරය / සෙනාරන් පරණවිතාන සුරින් / සමාධි ප්‍රතිමා වහන්සේ / අර්ධ කවාකාර ගල් පැඩියකි / හිඳගල / ධම්පියා අටුවා ගැටපදය / පුරිසදමමසාරලී ගුණය / සිංහල ජාතක පොත / විදාගම මහ තෙරුන් / වින්ද්‍යායක් සහ ශික්ෂණයක්)

- 1.සාහිත්‍ය නිරමාණ හා කලා නිරමාණ ඇපුරින් අපට ගැඹේ.
- 2.මුද්‍රා ගුණ අලංකාරය ලියන ලද්දේ විසිනි.
- 3.කුරුණෑගල යුගයේ සාහිත්‍ය නිරමාණයක් ලෙස හැඳින් වේ.
- 4.ගුරුල්ගේම් පඩිතුමා අමාවතුර කෘතිය බුද්ධිමියන්ගේ විස්තර කිරීමයි.
- 5.අනුරාධපුර අධ්‍යාපන සමයේ දී රවනා වූ ගුන්ප ලෙස දැක්වේ.
- 6.අනුරාධපුර යුගයට අයන් බොද්ධ විතු දැකිය හැකිය.
- 7.සඳකඩ පහණ යනු වේ.
- 8.අප්‍රාණික කළ ගලකට කරුණාවේ හද්වත ඇතුළු කිරීමට හෙළ කලාකරුවා දැරු උත්සාහයක් ලෙස හැඳින් වේ.
- 9.මුද්‍ර අභමේ හරවත් පණිවිඩ පදනම් කර ගෙන නිරමාණය වූවක් ලෙස හැඳින් වේ.
- 10.බොද්ධ කලා ශිල්ප හා නිරමාණයන් පිළිබඳව වටිනා අදහස් ඉදිරිපත් කළ මහාචාර්යවරයෙකු ලෙස හැඳින් වේ.

ගෞරීකාය	:- 9
විෂය	:- බුද්ධ ධර්මය.
පාඨම් ඒකකය	:- 22 ගෙය නොවී සත්‍යාසාන ගෙවම දිවිමග දැඟැලින.
පාසල	:- අම්/පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය.
ගුරුවරයාගේ නම	:- වයි. ඩී. වන්දුලතා

I කොටස.

❖ 1 සිට 10 දක්වා පූජ්‍ය වලට වඩා නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ඒ යටත් ඉරක් අදින්න.

(1).අප කයින් කරන නිවැරදි ක්‍රියා ධර්මයේදී,

- i.සම්මා ආභිව ලෙස හඳුන්වයි.
- ii.සම්මා කම්මන්ත ලෙස හඳුන්වයි.
- iii.මිවිණා ආභිව ලෙස හඳුන්වයි.

iv.සම්මා විවා ලෙස හඳුන්වයි.

(2).භාග නොවී නිවැරදි ඒවිතයක් ගත කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරන පූජා,

- i.අණන පූජා.
- ii.කිගාලෝවාද පූජා.
- iii.විෂය පූජා.

iv.පරාභව පූජා.

(3).අය ගැනැත් වැය ගැනැත් හොඳ අවදානයකින් කටයුතු කිරීම,

- i.සම්බරනාව නම වේ.
- ii.උපේක්ෂා නම වේ.
- iii.සම්පිටිකතාව නම වේ.

iv.සම්මා ආභිව නම වේ.

(4).හිසියකු ලබන සැප අතර භාග නොවී එවත්වීමත් සැපයකි. එයට බුදු බණ් කියන්නේ,

- i.හිසි සැප.
- ii.අනවැශ්‍ය සැබ.
- iii.සුර සැප.

iv.අණන සැබ.

(5).පුද්ගලයකු දුසිරින් නොකර නිවැරදි ක්‍රියා කිරීමෙන් ලබන සැප,

- i.අත්ථී සැබ.
- ii.අනවැශ්‍ය සැබ.
- iii.සුර සැප.

iv.අණන සැබ.

(6).සිත, කය, ව්‍යවහාර යනු,

- i.කුසල මූලයි.
- ii.වෛතසිකයි.
- iii.අකුසල මූලයි.

iv.තිඳුරයි.

(7)."සම්මා කම්මන්ත" යනු,

- i.නිවැරදි දිවිපැවැත්මයි.
- ii.නිවැරදි ක්‍රියාවයි.
- iii.නිවැරදි දැක්මයි.

iv.නිවැරදි වචනයයි.

(8).වෙළඳමේදී ව්‍යාජ ලෙස හාංචි අලෙවිය,

- i.තුලා කුට ලෙස හඳුන්වයි.
- ii.මාන කුට ලෙස හඳුන්වයි.
- iii.කංස කුට ලෙස හඳුන්වයි.
- iv. ව්‍යාජ කුට ලෙස හඳුන්වයි.

(9).බුදුන් වහන්සේ දුන් උපදේශයකි "මල නොතලා රෝන් ගන්න බඩරෙකු මෙන් සමාජයට භානි නොකර, පිඩාවක් නොකර උපයා දිවි පැවැත්මයි. ඉන් අදහස් වන්නේ,

- i.සම්මා දිවියියයි.
- ii.සම්මා කම්මන්තයි.
- iii.සම්මා සංක්ෂේපයි.

iv.සම්මා ආභිවයි.

(10). පුද්ගලයන් තුළ ඇති “අසීමිත ආකාචන් ඇති කම ,

- i. මහිවිජතාවයි.
- iii. සුහරතාවයි.

- ii. අල්පේවිජතාවයි.
- iv. සන්තුවියියයි.

ii. කොටස

❖ පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

(1). i. සම්මා කම්මන්ත යනු කුමක්ද?

- ii. “මිවිජ ආඩ්ව” හා “සම්මා ආඩ්ව” හඳුන්වන්න.
- iii. සාර්ථක ජීවිතයක් සඳහා නිවැරදි දිවිපැවැත්මේ අයය පැහැදිලි කරන්න.

(2). i. ගිහියකුට අත්විදිය හැකි සැප 2ක් ලියන්න.

- ii. ඉන් එකක් පැහැදිලි කරන්න.
- iii. ගෙය විම තුළ පුද්ගලයකුට මුහුණ දීමට සිදු වන ගැටලු පැහැදිලි කරන්න.

(3). i. පුද්ගලයකු දිනය ඉපසීම කළ යුතු ආකාරය බුදු අහමේ දක්වා ඇත්තේ කෙසේද?

- ii. වෙළඳාම ධාර්මික රැකියාවක් වුවත් එය අධාර්මික වන අවස්ථා මොනවාද?
- iii. ධාර්මික හා අධාර්මික දෙනෝපායන මාරුග ලියන්න.

(4). i. පුද්ගලයකු අය වැය සමව පවත්වා නොගැනීම නිසා සිදු විය හැකි දේවල් 2ක් ලියන්න.

- ii. මත් වතුර පානයේ ආදිනව 3ක් ලියන්න.
- iii. පුද්ගලයන්ට ආර්ථික ගැටලු ඇති විමට හේතු ලැයිස්තු ගත කරන්න.

(5). i. පුද්ගලයකුගේ ව්‍යවහාර නිවැරදි විමට තිබිය යුතු ගුණාග 2ක් ලියන්න

- ii. “නිවැරදි මනෝ කරමය” යන්නෙහි අදහස ලියන්න.
- iii. “නිවැරදි ජීවිතයන් ගත කිරීම” නිසා තමාටත් සමාජයටත් සිදු වන යහපත පැහැදිලි කරන්න.

ප්‍රෘති සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

1. දැහැමි පාලනය යනු කුමක්ද?

- I ජනතාව පාලනය කිරීම
- II ජනතාව අවශ්‍ය පරිදි පාලනය කිරීම
- III ජනතාවට සෙත සූදන සරව සාධාරණ පාලනය
- IV රැජකු විසින් ජනතාව පාලනය කිරීම.

2. දස රාජ ධර්මයට අයත් නොවන්නකි.

- I දානය
- II ඉවසීම
- III තපස
- IV ඉරිසියාව

3. දස රාජ ධර්මය යනු

- I රජකුගේ ධර්ම දහයකි
- II ජනතා හිතවාදී පාලනයට අවශ්‍ය උපදෙස දහයකි.
- III රාජා පාලන නිතියයි.
- IV බුදු දහමේ එන නීති දහයකි.

4. දස රාජ ධර්මය දක්වා ඇති ජාතක කතාව වන්නේ

- I ලෝම හංස ජාතකය
- II මහා හංස ජාතකය
- III හංස රාජ ජාතකය
- IV රාජ හංස ජාතකය

5. පූජාවක් වශයෙන් හෝ අනුග්‍රහයක් වශයෙන් තමාගේ වස්තුව අනුන්ව ලබා දීම

- I පරිත්‍යාගයකි
- II දානයකි.
- III තපසයි
- IV විරුද්ධ නොවීමයි.

6. අවිහිංසාව යනු

- I තෙශ නොකිරීමයි
- II කරබාගෙන සිටීමයි
- III අනුන්ව කායික හා මානසික හිංසා නොකිරීමයි
- IV පසිදුරන් පිනවීමෙන් ඇති විමයි.

7. අවිරෝධතාව යනු

- I විරුද්ධ නොවීම.
- II කෙශ්‍ර නොකිරීමයි.
- III මඟ්‍ය විමයි.
- IV කය වචනය හික්මතීමයි.

8. සිය එකම පුතු රකිනා වචන මෙන් මෙත්‍රි සහගතව ජනතාව ආරක්ෂා කිරීම.

- I අනෙකුදයයි.
- II අවිහිංසාවයි
- III නායුයයි
- IV සංජු බවයි.

9. පිය පුතු සමාන බැඳීමකින් තම රට වැසියා පාලනය කළ රජ කෙනෙකි.

- I අපාසන්ත රජු
- II බූජ්මල්ත රජු
- III අගෝක රජු
- IV සුද්ධේදන රජු

10. "ඥග නොබලන්න - දුර බලන්න" උපදේශයන් පැහැදිලි කරන්නේ.

- I තපසයි
- II අවිහිංසාවයි
- III මඟ්‍ය බවයි
- IV ඉවසීමයි.

II කොටස

1. රාජා පාලකයෙකු ජනතාවට සලසා දෙන සුඩ සාධනය දානය බව පැහැදිලි කරන්න.

2. ඉවසීමේ ගුණයෙහි ඇති වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න

3. රජවරුන් පරිත්‍යාගයිලි වීමෙන් රටට සෙන සැලසෙන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න

4. පාලකයෙකු සතු විය යුතු සංජු බව යන ගුණාගය සමාජයට යහපත සලසන බව පෙන්වා දෙන්න.

5. දස රාජ ධර්මය නම් කර ඉන් කියවෙන ගුණාග කෙටියෙන් ලියා දක්වන්න.

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

- 9) ගුද්ධා සම්පදා ආදි පරෙලාව සූඩ සිද්ධිය උදෙසා දේශනා කරන ලද කරුණු ඇතුලත් සූඩ දේශනාව වන්නේ,
 1. සිගලක සූඩයයි. 2.ව්‍යාග්‍රහපථ සූඩයයි. 3.අනන සූඩයයි. 4. පත්තකම්ම සූඩයයි.
- 10) "ඒක නාල" නම් බමුණුගම පිහිටා ඇති ජනපදය වන්නේ,
 1. මගධ ජනපදය 2. කෝසල ජනපදය 3.මත්ස්‍ය ජනපදය 4. අවන්ති ජනපදය

॥ කොටස

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න

1. ගුද්ධාවේ මුලික ප්‍රශ්න 2ක නම් කර ඒ පිළිබඳ කොට්ඨාසීන්වීමක් කරන්න.
2. අවුවාවට අනුව ගුද්ධාවේ ප්‍රශ්න භය නම් කර ඉන් ඔබ කැමති තුනක් පිළිබඳව කොට්ඨාසීන්වීමක් කරන්න.
3. සප්ත ආර්යා ධනය නම් කර ඉන් හිරිමිතප් යන කරුණු දෙක පිළිබඳව කොට්ඨාසීන්වීමක් කරන්න.
4. බෙංධයෙකු විසින් වැඩිය යුතු බල පහ නම් කොට ඉන් ඔබ කැමති තුනක් පිළිබඳව කොට්ඨාසීන්වීමක් කරන්න.
5. අප විසින් වඩාත් අනුගමනය කළ යුත්තේ අමුලිකා ගුද්ධාවට වඩා අකාරවති ගුද්ධාවයි. එසේ විය යුත්තේ කුමන ඩේකුවක් නිසා දැයි කොට්ඨාසීන් පහදන්න.